

בעזרת השם יתברך

ספר

עֲצֵרְתּוֹ אֲמוֹנָה

מכתבי חזקה, אמונה,
ועצות מעשיות לחיים,
תרגמו ממכתבים שנכתבו על ידי
ראש ישיבת תפארת התורה
ברסלב

266

תשפ"ז

לשליחת מכתבים ושאלות
אל הראש ישיבה שליט"א

בדואר:

MECHON ATZUSOI EMINU

PO BOX: 646

LIBERTY, NY 12754-9998

או דרך:

[HTTPS://BRESLEVCENTER.COM/ANSWERS](https://breslevcenter.com/answers)

להרשמה לקבלת המכתב היומי במייל:

CHIZIKYOMI@RABBIROTH.ORG

להשתתפות וליטול חלק

בקונטרסים השבועיים או בשאר ספרי
המכון, המאירים את בתיכם
של אלפי יהודים

התקשרו אל הגבאי

מורה"ר **משה גראס** שליט"א

053-316-3399

בארה"ב ניתן להתקשר אל הגבאי

מורה"ר **לייבי ראטה** הי"ו

347-578-4449

או שלחו מייל לכתובת

DONATE@KERENHADFUSA.ORG

מכון עזבונו אמונה

נַצְּתוּ אִמּוֹנָה

- א. האם מתר ללבש גרביזונים לפני שנוטלים ידים בבקר?
- ב. למרח שמן על תינוק?
- ג. האם להמשיך לבקש על שידוך?
- ה. איך אפשר לבכות אל השם יתברך?
- ו. איפה המקור לסגולה של לברך מתוך סידור?
- ז. להכין את השבת כבר מיום חמישי?
- ט. איך משיגים פרנסה?
- יא. לשבת חצי שעה ליד גרות חנוכה?

אִישׁ אִמּוֹנָה

- א. לך כל הזמן לטבל?
- א. לויתי חמשים אלף דולר למוסדות?
- ב. לויתי מאה אלף דולר למוסדות?
- ב. אל תעשן?
- ג. להשיג פרנסה ליהודים, זו הצדקה הכי גדולה?
- ד. ממש בקרוב אתם תזכו לזרע של קימא?
- ד. לשלח קטעים מהשיעורים, רק עם רשות?
- ה. רבוננו של עולם, אתה יודע הכל?
- ו. שידוך טוב?
- ו. יהודים, שכורים, וקרועים, מרגישים את השם יתברך?

בזכות "חברת הצללה" משיח יבוא..... ז

לדבר רק אידיש בבית פינא..... ז

הבטחה לתת שם אחרי צדיק..... ח

להשריש אמונה בילדים הקטנים..... ח

ללכת עם האשה לשבת עם המשפחה..... ט

אני צריכה לנתק את הטלפון, בעלי כאן..... ט

שבת בבית החולים..... י

הגס של ערב חנוכה..... טז

תדבר עם הבנות שלך על להוריד את שער הראש אחרי החתונה..... יח

לשמוח את כל הבית..... יט

אם יש חבר, זה האשה..... כ

תשאיר אצל רבנו, תתאחז ותחזיק מעמד..... כא

מסור לגמרי אל השם יתברך..... כב

עצתו אמונה

האם מתר ללבש גרביונים לפני שנוטלים ידים בבקר?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

תודה רבה על בית פינא, אני מאד נהנית בבית פינא.

רציתי לשאול האם מתר לי ללבש גרביונים לפני שאני נוטלת ידים בבקר; אני ישנה על מטת קומתים וקבלתי על עצמי לא לצאת מהמטה בלי גרביונים, אשמח לתשובה.
עוד דבר אני רוצה לבקש, מאד קשה לי לומר תהלים, פעם הייתי אומרת בכל יום תהלים, אבל פתאום הפסקתי; אשמח מאד אם ראש הישיבה שליט"א יגיד לי מה לעשות.

ייעוץ

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישב, י"ח כסליו, שנת ה'תשפ"ו

... תחנ', תלמידת בית פינא בני ברק

קבלתי את המכתב.

בדאי מתר לכם ללבש את הגרביונים לפני שאתם נוטלים ידים בבקר, וכך טוב לנהוג, להסתובב רק ברגלים מכסות.

תתחדשו באמירת תהלים, תאמרו קצת תהלים בכל יום, תאמרו לפחות פרוק תהלים אחד בכל יום. רבנו כל כך רצה שנאמר תהלים, כי אמירת תהלים מדביקה את האדם להשם יתברך. רבנו ז"ל אומר (ספר המדות אות התנשאות, סימן כז): "על ידי אמירת תהלים נתרום", מתקרבים אל השם יתברך וזוכים לחיים טובים.

הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחוּ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

לְמַרְח שָׁמֶן עַל תֵּינוּק?

שְׁאֵלָה:

לְכַבֹּד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

יֵשׁ לִי אֶת הַקְּשִׁיָּה הַזֹּאת בְּכָר בְּמִשְׁךְ תְּקוּפָה, מִה הַכּוֹנֵה בְּמָה שֶׁרַבְּנוּ כּוֹתֵב בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת "חֲמִין וְשָׁמֶן מְבָרִין אֶת הַיֶּלֶד"? הַאִם הַכּוֹנֵה שֶׁבִּאֲמַת יִמְרָחוּ שָׁמֶן עַל הַתֵּינוּק? וְעַד אִיזָה גִּיל זֶה נִחָשֵׁב "אֶת הַיֶּלֶד"?

יִישַׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג' פָּרָשַׁת וַיֵּשֶׁב, י"ט כֶּסֶלִיו, שְׁנַת ה'תשפ"ו

מֵרַת ... תַּחֲנִי

דְּעוּ לָכֶם, מִה שֶׁרַבְּנוּ אוֹמֵר צְרִיכִים לְקַיֵּים בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְאִם רַבְּנוּ אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת בְּנִים, סִימָן מַח): "חֲמִין וְשָׁמֶן מְבָרִין אֶת הַיֶּלֶד", כְּשֶׁרוֹחֲצִים תֵּינוּק בְּמִים חֲמִים וּמוֹשְׁחִים אוֹתוֹ בְּשָׁמֶן זֶה מְבָרִיא אֶת הַתֵּינוּק - זֶה כָּךְ; הַמְקוֹר לַזֶּה הוּא מִהַגְמָרָא בְּמִסְכַּת חוּלִין (דף כד:), שֶׁהַגְמָרָא מְשׁוֹחֲחַת עַל הַלְכוֹת מְסִימוֹת מִה שׁוֹנָה בֵּין צְעִירִים לְבֵין מְבוֹגְרִים, שׁוֹאֵלֶת הַגְמָרָא 'עַד מָתִי הָאֵדָם הוּא צְעִיר וּמָתִי הוּא מְפָסִיק לִהְיוֹת צְעִיר?' אוֹמֶרֶת הַגְמָרָא: 'כָּל זְמַן שֶׁאֲפָשָׁר לַעֲמֹד עַל רֶגֶל אַחַת וְלַנְעַל אֶת הַנֶּעֱלָל בְּרֶגֶל הַשְּׁנִיָּה וְלִקְשֹׁר אֶת זֶה'; מִי שֶׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה יֵשׁ לוֹ עֲדִיין אֶת הַהֲלָכוֹת שֶׁל אֵדָם צְעִיר, וְהַגְמָרָא מְסַפֶּרֶת שֶׁהַתַּנָּא הַקָּדוֹשׁ רַבִּי חֲנִינָא הֵיךְ יָכוֹל בְּגִיל שְׁמוֹנִים לַעֲמֹד עַל רֶגֶל אַחַת וְלַנְעַל וְלִקְשֹׁר אֶת הַנֶּעֱלָל שֶׁל הַרְגֵּל הַשְּׁנִיָּה, וְהוּא אָמַר, זֶה שֶׁיֵּשׁ לִי אֶת הַכּוֹחוֹת בְּגִיל שְׁמוֹנִים - מְגִיעַ מִחֲמִין וְשָׁמֶן שֶׁסִּכְתָּנִי אִמִּי בִּילְדוּתִי, הֵן עֲמָדוֹ לִי בַּעֲת זְקֻנוּתִי.

אֲפָשָׁר גַּם לוֹמַר עוֹד פְּרוּשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ, שֶׁהַכּוֹנֵה לַחֵם וְהָאֶהָבָה שֶׁהָאֵמָא מְכַנִּיסָה בְּתֵינוּק, זֶה עוֹזֵר לוֹ לְגָדוֹל בִּירְאָת שָׁמַיִם, זֶה יַעֲזֹר לוֹ לַעֲת זְקֻנוּתוֹ שְׁיִוְכַל לַעֲמֹד עַל רֶגֶל אַחַת, הַכּוֹנֵה אֲפִילוֹ שְׁעוֹבְרִים מִה שְׁעוֹבְרִים שְׁיִוְכַלוּ לְהַחֲזִיק מִעֲמָד,

זה הפרוש במה שהגמרא אומרת, וכך מפרש הצדיק הקדוש ממונקאטש בעל המנחת אלעזר זכותו יגן עלינו (דברי תורה מהדורה ט, סימן נג), ה'חמין והשמן שפכתני אמי בילדותי', הפונה לחמימות למצוה והחמימות לעבוד את השם, ושמן – הפונה לתורה הקדושה, ענין שם; כי האמהות שמטפלות בילדים, הן מחדירות בהם יראת שמים, הן מדברות עם הילדים מהשם יתברך, ממצוות, מעבירות, מיצר טוב, ולהשמר מהיצר הרע - זה 'מברין את הולד'.

השם יעזר שתצליחו בכל הענינים.

...

האם להמשיך לבקש על שידוך?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני רוצה עוד פעם להודות על כל החיזוק והעצות שראש הישיבה שליט"א נתן לי יום יום, ברוך השם קימתי את הסגולה של מזהרא"ש זכותו יגן עלינו לומר ארבעים יום קרבנות הנשיאים עם התפלה, כפי שראש הישיבה אמר לי לעשות, זה נתן לי חשק, כי זה נתן לי תקנה שתכף כבר אמצא את זווגי, אבל לפני כמה ימים כבר עברו הארבעים יום, ומאז אבדתי את החשק לומר את זה, וגם להתפלל על זה, כל כך הרבה כבר התפללתי ובקשתי ואמרתי קרבנות הנשיאים, אין לי כבר כח להזכר בזה יותר.

רציתי לשאול אולי יש לראש הישיבה שליט"א עצה עבורי?

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישב, י"ט כסליו, שנת ה'תשפ"ו

... גרו יאיר

דוקא עכשו אפה צריך להתחזק מאד לא להתנאש, לא להרפות אלא להמשיך לבקש מהשם יתברך על השידוך שלך, ולהמשיך לעשות את הסגולות שרבונו ז"ל נתן לנו, ודוקא עכשו - אחרי שעשית את הסגולה של ארבעים יום ועדיין אין לך את השידוך שלך - דוקא עכשו תתחיל מחדש לומר קרבנות הנשיאים, כי רבונו

אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת חֲתוּן חֶלֶק ב', סִימָן ו): "מִי שֶׁקִּשָּׁה לוֹ לְמִצָּא זְוִיגוֹ, יִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְקִרּוֹת בְּקִרְבָּנוֹת הַנְּשִׂאִים", וְאִם עָבְרוּ אַרְבָּעִים יוֹם וְהַשִּׁידוּף שָׁלָף עוֹד לֹא הִגִּיעַ - אָז אֶצְלָה שִׁיף 'מִי שֶׁקִּשָּׁה לוֹ לְמִצָּא זְוִיגוֹ', אָז תִּמְשִׁיף לוֹמֵר אֶת קִרְבָּנוֹת הַנְּשִׂאִים. כָּמוֹ כֵּן תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל הַסְּגוּלוֹת הָאַחֲרוֹת שֶׁל רַבֵּנוֹ. תִּקְפִּיד עַל קִידוּשׁ לְבָנָה, רַבֵּנוֹ אוֹמֵר (שם, סִימָן ב): "קִידוּשׁ לְבָנָה סֶגְלָה שִׁימְצָא אָדָם אֶת זְוִיגוֹ", תִּקְפִּיד לַעֲשׂוֹת קִידוּשׁ לְבָנָה כָּל חוֹדֶשׁ כַּמָּה שְׁיוֹתֵר מִקֶּדֶם, וּכְשֶׁאַתָּה מְסִיִּים קִידוּשׁ לְבָנָה תִּבְקֶשׁ מִהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁתִּזְכֶּה לְמִצּוֹא אֶת הַשִּׁידוּף שָׁלָף.

אָחִי הָאֱהוּב, אֵל תִּשְׁכַּר וְאֵל תִּתְיַאֵשׁ, צְרִיכִים לְהֶאֱמִין בְּדִבְרֵי הַצְּדִיקִים וּבִסְגֻלוֹת שְׁלֵהֶם, וְאֶפִּילוֹ שֶׁלֹּא רוֹאִים מִיָּד אֶת הַיְּשׁוּעָה, צְרִיכִים לְהִשָּׁאֵר עִם אוֹתָהּ אֱמוּנָה חֲזָקָה, וְכֵן גַּם בַּתְּפִלָּה, אִם מְבַקְּשִׁים וּמְבַקְּשִׁים וּמְבַקְּשִׁים וְלֹא נִעֲנִים - צְרִיכִים לְהִשָּׁאֵר חֲזָקִים, צְרִיכִים לְהִמְשִׁיךְ לְבָקֶשׁ. כָּפִי חֲכָמִינוּ זְכוּרָם לְבִרְכָּה אוֹמְרִים (בְּרִכּוֹת לב:): "אִם רוֹאֶה אָדָם שֶׁהִתְפַּלֵּל וְלֹא נִעֲנָה, יִחְזוֹר וְיִתְפַּלֵּל", כָּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כז, יד): "קִנּוּהָ אֶל ה', חֲזֹק וַיֹּאמֶץ לְבָבָהּ וְקִנּוּהָ אֶל ה'"; אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ כְּשֶׁמְבַקְּשִׁים מִהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ וְעַדִּינִן לֹא רוֹאִים אֶת הַיְּשׁוּעָה, צְרִיכִים לְהִמָּתִין וּלְהִמְשִׁיךְ לְבָקֶשׁ עַד שֶׁרוֹאִים אֶת הַיְּשׁוּעָה.

סֵע לִיבְנָאֵל, לָךְ לְצִיּוּנוֹ שֶׁל מוֹהֲרָא"ש, תֹּאמֵר שֶׁם אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים לְזִכּוֹת מוֹהֲרָא"ש, זֶה סְגוּלָה לְמִצּוֹא שִׁידוּף, מוֹהֲרָא"ש אוֹמֵר בְּצִוְוָאָה (צִוְוַת מוֹהֲרָא"ש, אוֹת ה): "וְהִנְנִי מְגַלֶּה אֶת דְּעָתִי: אֲשֶׁר אַחֲרַי שֶׁאַצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם, כָּל בַּחּוֹר אוֹ בַּחוּרָה שִׁיבֹאוּ לְצִיּוֹן קְבוּרָתִי, וְיִגְמְרוּ שֶׁם אֶת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים בְּפֶעַם אַחַת בְּלִי הַפֶּסֶק, אֶהְיֶה לָהֶם מְלִיץ יוֹשֵׁר, וְיִזְכּוּ כָּבֹד לְמִצּוֹא אֶת זְוִיגָם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֲנִי חֲזֹק בְּדַבּוּרִים אֵלֶּי.".

הַשֵּׁם יַעֲזֹר שֶׁתִּצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

איך אפשר לבכות אל השם יתברך?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

קודם כל אני רוצה להודות לראש הישיבה על כל החיווק שראש הישיבה נותן לי.

תודה השם שהיום למדתי קצת קיצור שלחן ערוך, חומש רש"י, ח"י פרקים משניות, יום תהילים, עשרה דפים גמרא, ובגזירת השם אחר כך אלמד את ספרי רבנו, עכשיו אני מתכנן ללכת להפצה.

יש לי שאלה, איך אפשר לבכות אל השם יתברך?

ישר כח

תלמיד ישיבת היכל הקודש ירושלים

תשובה:

בגזירת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישב, כ"א כסליו, שנת ה'תשפ"ו

... גרו יאיר

אם אתה לא יכול לבכות - תעשה קול של בכי; כלומר, כשאתה הולך להתבודדות, אתה מדבר עם השם יתברך ואתה רוצה לבכות את לבך, אבל אתה לא יכול לבכות - תעשה קול של בכי, תעשה קול כמו אחד שבוכה. כפי שדוד המלך אומר בתהלים (ו, ט): "כי שמע ה' קול בכי", רואים שהקול של בכי זה כמו בכי.

יש גם מרבנו סגלות איך לבכות, להסתכל על השמים, כפי שרבנו אומר (ספר המדות אות בכי' חלק ב', סימן א): "מי שאינו יכול לבכות יסתכל על הרקיע, כי הוא גרם בכיה למים", כי חכמינו זכרונם לברכה אומרים (פראשית רבה ה, ג): "לא פָּרְשׁוּ הַמַּיִם הַתַּחְתּוֹנִים מִן הָעֲלִיוֹנִים אֶלָּא בַּבְּכִיָּה", אז כשהקדוש ברוך הוא עשה את השמים, הקדוש ברוך הוא הפריד בין המים, חלק מהמים למעלה, וחלק מהמים למטה, ואז המים של מטה התחילו לבכות שהם רוצים להיות ליד המלך, הקדוש ברוך הוא; אומר רבנו, על ידי שמסתכלים לשמים, נזכרים מאיפה הנשמה מגיעה, היינו לגמרי רוחניים, ועכשיו אנו חנו כֵּאֵן כֹּל כֵּן מְגַשְּׁמִים, זה בעצמו, שמסתכלים על השמים - גורם לבכי, נזכרים מהשם יתברך.

עוד אומר רבנו (ספר המדות אות תשובה, סימן נט): "מי שאינו יכול לבכות, הסגלה, שישב במקום ששופכים שם שני נהרות ביחד", זה יעזר לו שהוא יכול לשפוך את לבו, לבכות אל השם יתברך.
השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

איפה המקור לסגולה של לברך מתוך סידור?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

שמעתי שראש הישיבה שליט"א אומר אחרי שיעור בשם מוהרא"ש זכותו יגן עלינו שברכת המזון מתוך סידור זו סגולה לעשירות, וראש הישיבה שליט"א הוסיף שיש לזה מקור בזוהר הקדוש, רציתי לבקש אם ראש הישיבה יכול בבקשה לציין את המקור.

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פְּרִשְׁת וישב, מברכין החודש, כ"ב כסליו, שנת ה'תשפ"ו ... נרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

מוהרא"ש תמיד הזהיר אותנו שנברך ברכת המזון עם ברכון, רק מתוך הכתב ולא בעל פה, וזה מסוגל לפרנסה ולעשירות. מוהרא"ש היה מראה לנו דוגמא איך נראית ברכת המזון בעל פה, שעלולים לדלג על ברכה שלמה; לדגמא מתחילים בברכה השנייה "נודה לך ה' אלקינו" ועוברים לברכה של "רחם", אומרים "נודה לך ה' אלקינו" - על ישראל עמך ועל ירושלים עירך, וכך מדלגים על כל הברכה של נודה לך ושל ועל הכל, לא הזכירו תורה, ולא ברית, כפי ההלכה (שלחן ערוך אורח חיים סימן קפז, סעיף ג).

מוהרא"ש מדבר הרבה מאוד בספריו על לברך ברכת המזון מתוך סידור, שזה מסוגל לעשירות. מוהרא"ש מציין לזה את הזוהר הקדוש (ויקהל ריח): "מאן דמברך

לקודשא בריך הוא מגו שבָּעָא", מי שְּמַבְרֵךְ בְּרַפְת הַמְזוֹן אַחֲרֵי שְׁשֻׁבֵּעַ, "כְּעִי לְכוּנָא לְבִיָּה, וְלִשְׁנוּאָה רַעוּתִיָּה בְּחֻדָּה", צְרִיךְ לְבָרֵךְ בְּכוּנָה וּבְשִׁמְחָה, "וְלֹא יִשְׁתַּכַּח עֲצִיב", וְכו' וְלֹא לְבָרֵךְ בְּמִרְמוּר, "וּכְמָה דְּאִיהוּ מְבָרֵךְ בְּחֻדָּה וּבְעֵינָא טָבָא, חֲכִי יִהְיִין לָהּ בְּחֻדָּה וּבְעֵינָא טָבָא", וְאִם הוּא יְבָרֵךְ בְּשִׁמְחָה - הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לוֹ שְׁפַע גָּדוֹל; וְהַחֲדִיד"א אוֹמֵר בְּסִפְרוֹ סִפְר הַגְּהוּת נִיצוּצֵי אוֹרוֹת, שְׁכָאן רוּאִים שְׁלִבְרֵךְ בְּשִׁמְחָה סְגוּלָה לַעֲשִׂירוֹת, וְעוֹד אֲנַחְנוּ מוֹצִיאִים בְּזוֹהַר (זוֹהַר חֲדָשׁ רוּת, דָּף פו): "גָּדוֹל כַּח בְּרַפְת הַמְזוֹן, שְׁמוּסִיף בְּרַכָּה עַל מַעֲשֵׂה יְדִיו שֶׁל אָדָם", עַל יְדֵי בְּרַפְת הַמְזוֹן מְבִיאִים פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ; לֹא כְּתוּב שֶׁזֶה צְרִיךְ לִהְיוֹת מִתּוֹךְ בְּרַכּוֹן, אֲבָל כֹּף מוֹהֲרָא"ש פִּרֵּשׁ, כִּי כְּשִׁמְבָרְכִים בְּעַל פֶּה עַל פִּי רוֹב מַחְסִירִים מִיֵּלִים, וְלִפְעָמִים עֲלוּלִים לְהַכְנִס מִבְּרַכָּה אַחַת לְבְּרַכָּה שְׁנִיָּה וּמִדְּלָגִים עַל קִטְעִים מִבְּרַפְת הַמְזוֹן, אֲבָל כְּשִׁמְבָרְכִים מִתּוֹךְ בְּרַכּוֹן - אוֹמְרִים כָּל מִלָּה וְכֹף זוֹכִים לְפְרִנְסָה.

כֹּף גַּם אוֹמֵר מוֹהֲרָא"ש שְׁיִלְבְּשׁוּ לְבְּרַפְת הַמְזוֹן אֶת הַחֲלִיפָה וְהַכּוֹבֵעַ, וְהוּא מְבִיא שְׁהַחֲדִיד"א מְבִיא (סִפְר פֶּסַח דוֹד, דְּרוֹשׁ כ) מִסִּפְר חֲסִידִים (סִימָן מו), פֶּעַם הָיוּ שְׁנֵי חֲבֵרִים קְרוֹבִים וְאֶחָד נִפְטָר מִהָעוֹלָם בְּגִיל צָעִיר רַחֲמָנָא לְצֻלָּן וְהוּא הִגִּיעַ בְּחִלּוֹם לְחֲבֵרוֹ הַטּוֹב, שׁוֹאֵל אוֹתוֹ הַחֲבֵר: "מָה קוֹרָה אַתָּה לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים?" הוּא עָנָה: "מֵר לִי מָאָד, מַעֲנִישִׁים אוֹתִי כִּי זִלְזֵלְתִּי בְּבְרַפְת הַמְזוֹן, לֹא בִּרְכָתִי כְּרֹאִי"; הוּא בָקֵשׁ מִחֲבֵרוֹ שְׁיִדְבֹּר עִם אֲנָשִׁים עַל הַמַּעַלָּה שֶׁל בְּרַפְת הַמְזוֹן שֶׁזֶה יִהְיֶה תִּיקוֹן עֲבוּרוֹ.

אַשְׁרֵי הָאָדָם שְׁמַבְרֵךְ בְּשִׁמְחָה, עִם סִידוּר, בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ.
הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

לְהַכִּין אֶת הַשִּׁבְת כְּבֵר מִיּוֹם חֲמִישִׁי?

שְׁאֵלָה:

לְכַבֵּד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

רִאִיתִי בְּעֶצְמוֹ אֲמוֹנָה שְׂרָאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א כּוֹתֵב: "תַּחֲרֹךְ אֶת קְצוֹת הַפְּתִילוֹת, אֵל תִּמְתִּין

לָרַגַע הָאֲחֵרוֹן, תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה כְּכֹר בְּיוֹם שְׁשִׁי בַּבֶּקֶר"; אֲנִי רוֹצֵה לְשְׂאוֹל, אֲנִי נוֹהֵג כְּכֹר כְּמָה שְׁנִים לַחֲרוֹךְ אֶת קֶצֶה הַפְּתִילוֹת בְּלִיל שְׁשִׁי לִפְנֵי שְׂאֲנִי מַגִּיעַ לְשִׁיעוֹר, כְּשֶׁאֲנִי מְסִיִּים לָשִׁים אֶת הַמֶּפֶה שֶׁל שִׁבְת, אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁשְׂמַעְתִּי אֶת זֶה פַּעַם מֵרָאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א, אֲנִי עוֹשֶׂה כִּךָּ גַם בַּחֲרוֹף וְגַם בַּקִּיָּץ, כְּשֶׁבִּאֲמַת עֵדִין יוֹם, אֲנִי רוֹצֵה לְשְׂאוֹל אִם אֲנִי נוֹהֵג נְכוֹן?

יִישַׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבַּרֵךְ - עָרַב שִׁבְת קוֹדֶשׁ פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁב, מְבַרְכִין הַחוֹדֶשׁ, כ"ב כְּסֶלִיו, שְׁנַת ה'תשפ"ו

... גִּירוֹ יֵאִיר

זֶה דְּבַר גָּדוֹל שֶׁהַבַּעַל יַחֲרוֹךְ אֶת קֶצֶה הַפְּתִילוֹת. חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה אוֹמְרִים (שִׁבְת כג): "אָמַר רַב הוּנָא, הֶרְגִּיל בֶּנֶר הַוִּיזָן לִיה בָּנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים", וְרַבֵּנוּ אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת בָּנִים חֶלֶק א', סִימָן נד), שֶׁהַכֹּהֵן הֵן לְגִירוֹת שִׁבְת וְהֵן לְגִירוֹת חֲנוּכָּה; שְׁזֵה מְסוּגָל לְבָנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים.

בַּעוֹלָם שׁוֹאֲלִים, זֶה הֵרִי דְּבַר שְׁכָל אֶחָד עוֹשֶׂה, זֶה לֹא אֵיזָה סְגוּלָה צְדָדִית שֶׁרַק חֶלֶק עוֹשִׂים, בְּכָל פְּתִי יִשְׂרָאֵל מְדַלִּיקִים גִּירוֹת שִׁבְת וְגִירוֹת חֲנוּכָּה, וְלֹא רוֹאִים שְׁכוּלִם זֹזִכִּים לְבָנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים? ! אֵלֶּא מֵאִי, זֶה תְּלוּי אֵיךְ מְקִימִים אֶת הַמִּצְוָה; אִם מְקִימִים אֶת הַמִּצְוָה בְּאֶהְבָּה וְשִׂמְחָה, מְכִינִים אֶת זֶה בַּחֲשִׁיבוּת וּמְבַקְשִׁים מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּהִכָּנַת הַגִּירוֹת שֶׁיִּזְכּוּ לְבָנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים - זֹזִכִּים לְזֶה. אֲתָה יָכוֹל לָשִׁים אֶת הַמֶּפֶה הַלְכָּנָה וּלְהַכִּין אֶת הַגִּירוֹת בְּיוֹם חֲמִישִׁי בְּעָרַב לְכָבוֹד שִׁבְת, כָּל מָה שֶׁצָּרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם שְׁשִׁי לְכָבוֹד שִׁבְת, אוֹמְרִים הַפּוֹסְקִים שֶׁאִם יוֹתֵר קָל לְאָדָם, זֶה עוֹשֶׂה יוֹתֵר סֵדֶר - אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה כְּכֹר בְּיוֹם חֲמִישִׁי וּלְהַגִּיד שְׁעוֹשִׂים אֶת זֶה לְכָבוֹד שִׁבְת. עֵינֵי מִשְׁנָה בְּרוּרָה סִימָן רנ (סְעִיף קָטָן ב): "וּמִסְתַּבְּרָא דְּבִימִים הַקְּצָרִים כָּל מָה שֶׁיָּכוֹל לְהַקְדִּים הַהִכָּנָה בְּיוֹם ה' עֲדִיף", וְהוּא אוֹמֵר: "וְטוֹב שֶׁיֵּאמַר עַל כָּל דְּבַר שְׁקוּנָה זֶהוּ לְכָבוֹד שִׁבְת כִּי הַדְּבוּר הוּא פּוֹעֵל הַרְבֵּה בְּקוּדוּשָׁה".

זֶה דְּבַר מְאֹד גָּדוֹל שֶׁהַבַּעַל יַחֲרוֹךְ אֶת קֶצֶה הַפְּתִילוֹת לְכָבוֹד שִׁבְת, כְּתוּב מְצִדִּיקִים שְׁזֵה מִתְקֵן גַּם אֶת הַפְּגָמִים הַקָּשִׁים, פְּגָמֵי הַבְּרִית.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

איך משיגים פרנסה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני לא מתלונן, אני רק משיח את לבי, אין לי כבר כח, אני צריך פרנסה, זה לוחץ ולוחץ עלי, זה כבר הרבה זמן, נראה לי שהשם יתברך רוצה ממני משהו ואני לא יודע מה.

למרות שבאמת אני יודע בדיוק מה אני צריך לתקן, ואני משתדל ומשתדל, אני יודע שאולי זה נשמע מוזר, אבל אני באמת משתדל להיות יהודי כשר.

אני כל כך רוצה להיות יהודי כשר, מיום עמדי על דעתי אני יכול להגיד שאני משתדל בכל הפוחות להיות טוב, בכאלה יגיעות, הרגשתי מליון פעמים טעמי מיתה, ושוב אני נופל, רק כדי שאקבל עונש שגם אין לי פרנסה. אני מרגיש שאני אבוד משני העולמות, גם עולם הזה אין לי וגם אין לי עולם הבא.

בכל יום אני בוכה שעה ארוכה, בדמעות רותחות, אני מפיל את עצמי על הרצפה, אני מתחנן אל השם יתברך, אבל בנראה שהשערים נעולים.

ראש הישיבה שליט"א כתב לי תפלה [התפילה מצורפת בסוף מכתב זה], אני אומר את זה כל יום, אני עושה קצת הפצה מה שאני יכול בנתיים, ולאשתי אני עדיין לא יכול לספר על זה, אני חושב שהיא עדיין לא תוכל לבלע את זה.

מה לעשות?

יירש כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישב, מברכין החודש, כ"ב כסליו, שנת

ה'תשפ"ו

... נרו יאיר

אוי כמה טוב אתה עושה שאתה בוכה אל השם יתברך ואתה זורק את עצמך על הרצפה כמו ילד שבוכה וזורק עצמו על הרצפה כשהוא רוצה להשיג משהו;

תִּמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן, כִּי זֶה הָעֲצָה, לְבַקֵּשׁ מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוּב וְשׁוּב. פְּרִנְסָה מְגִיעָה רַק מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה אוֹמְרִים (תַּעֲנִית ב.). שְׁהִמְפַּתַּח שֶׁל פְּרִנְסָה מִנַּח רַק בִּיַּד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא; אֵף אֶחָד לֹא יָכוֹל לְקַחַת מֵהָאָדָם אֶת הַפְּרִנְסָה שֶׁלּוֹ וְאֵף אֶחָד לֹא יָכוֹל לְתֵת פְּרִנְסָה - רַק הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא הֵזֵן וּמִפְּרִנְסָה לְכָל.

מוֹהֲרָא"ש מְסַפֵּר, בִּירוּשָׁלַיִם הָיָה מְגִיד יְדוּעַ ר' בִּנְצִיּוֹן יֵאָדָלֵר זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה שֶׁהָיָה מְסֻבָּב בְּבִתִּי כְּנֶסֶת וּמוֹסַר דְּרָשׁוֹת; פַּעַם נִגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדִי וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת: "אֵינִי לִי פְּרִנְסָה, הַיְלָדִים שְׁלִי גוֹוְעִים מֵרָעָב, הֵם בּוֹכִים לֶלֶחֶם וְכו', וְכו', אָמַר לוֹ ר' בִּנְצִיּוֹן: "מָה אַתָּה רוֹצֶה מִמֶּנִּי? הֲרִי יֵשׁ לְךָ אָבָא עֹשִׂיר, תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שִׁיעֲזֹר לְךָ", הַיְּהוּדִי מְסַתְּכָל בְּפִלְאָה עַל רַבִּי בִּנְצִיּוֹן וְאוֹמֵר: "אָבָא שְׁלִי שָׁגַר בְּצִפֹּת? מָה הוּא כִּכָּר יָכוֹל לַעֲזוֹר לִי? יֵשׁ לוֹ בִּקְשִׁי בְּשָׁבִילוֹ לְחִיוֹת!" אָמַר לוֹ ר' בִּנְצִיּוֹן: "אֲנִי לֹא מִתְּכַנֵּן לְאַבִּיךָ מִצִּפֹּת, אֲנִי מִתְּכַנֵּן לְאַבִּיךָ שְׁבַשְׁמִים, בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים - הוּא יָכוֹל לַעֲזוֹר לְךָ, תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שִׁירָחֵם עָלֶיךָ".

חֲזַק וְאַמֵּץ בַּתְּפִלָּה, וְאִם מִזְדַּמְּנֶת לְךָ פְּרִנְסָה תַּעֲסֹק בָּזָה אֲפִילוֹ שֶׁזֶה לֹא לְפִי כְּבוֹדֶךָ וְכו', וְתִהְיֶה חֲזַק בְּאַמוּנָה לְהֶאֱמִין שֶׁפְּרִנְסָה מְגִיעָה מֵהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה לֹא תִּלּוֹי אִם מְכַשְּׂרִים אוֹ שֵׁישׁ רֹאשׁ טוֹב.

הֵשֶׁם יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

[הַתְּפִלָּה הַנִּזְכָּרֶת לַעֲלִי:

"רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם תַּעֲזֹר לִי שֶׁלֹּא אֶשְׁכַּח אֵיךְ הָיִיתִי נִרְאָה לְפָנֶי שְׁמִצָּאֲתִי אֶת הַסְּפָרִים שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁתְּמִיד אֶזְכָּר מֵהַסְּפָרִים עָשׂוֹ אֲתִי, אֵיךְ זֶה גָּרַם לִי לְלִמּוּד, אֵיךְ זֶה הִפָּךְ אֶת הַמַּחַשְׁבֹּת שְׁלִי שֶׁאֶחָשַׁב מִמֶּךָ וְאֶתִּגְעָגַע אֵלַיךְ הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָט אֵיךְ הַסְּפָרִים הֲצִילוּ אֶת שְׁלוֹם בֵּיתִי וְחַנוּךְ יְלָדֵי, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם תַּעֲזֹר לִי שֶׁאוּכַל לְהִתְגַּבֵּר, שְׁאַעֲסֵק כָּל יְמֵי חַיֵּי בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבְּנוֹ, לְתֵת אֶת הַחַיִּים הַטּוֹבִים שֶׁרַבְּנוֹ הֵבִיא לִי - לְפוֹלֵם, שֶׁאֵלַי לְהַפִּיץ אֶת הַמִּים הַמְּתוּקִים שֶׁל רַבְּנוֹ, אֶת הָעֲצוֹת שֶׁל הַנִּחָל נִוְכָע מִקּוֹר חֲכָמָה לְפוֹלֵם, וּבְמִיָּחָד לַיְּהוּדִים הַכַּשְׂרִים שֶׁמְחַפְּשִׁים כָּל כֵּן לְהִיוֹת יִרְאֵי שָׁמַיִם, וְלֹא הוֹלֵךְ לָהֶם, הֵם תּוֹהִים, אֵף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ אִיפֹה נִמְצָא מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, אֶחָד צוֹעֵק כָּאֵן, הַשְּׁנִי צוֹעֵק כָּאֵן, יֵשׁ בָּזָה בְּלִבּוֹל בְּעוֹלָם,

לָהֶם אֶתֵּן אֶת סִפְרֵי רִבְנוֹ, אֶת הַמַּאֲכָלִים הַטּוֹבִים שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה, וְאַקְרַב אֶת כּוֹלָם אֵלַיךְ.”

[...]

לשבת חצי שעה ליד גרות חנוכה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

ימי חנוכה מגיעים, ואני נזכר שבכל שנה כשאני חוזר הביתה אחרי יום שלם ואני מתש ורעב, אני שר זמירות כמה דקות, ואין לי כח לשבת ליד הגרות חצי שעה. אבל אצל אבא שלי זה היה ממש הלכה שלא עוזבים את הגרות לפני חצי שעה, שרים ורוקדים לכל הפחות עד חצי שעה, אני רוצה לשאול האם להתאמץ בכל זאת לשבת חצי שעה ליד הגרות?

ישר כח על כל החיוק וההדרכה.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישב, מבכרין החודש, כ"ב כסליו, שנת ה'תשפ"ו ... גרו יאיר

כן, תתאמץ לשבת ליד הגרות חצי שעה, תשיר ותרקד עם המשפחה שלך על הנסים הגדולים שהקדוש ברוך הוא עשה אתנו, ומה שהוא עושה אתנו בכל דור. אם אתה מאוד רעב אתה יכול לטעם משהי ליד הגרות, אפשר גם לטעם לפני הדלקת הגרות, רק לא לקבץ סעודה.

העקר תקים את המצוות בחשק, רבנו אומר (ספר המדות אות שמחה, סימן א): "כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלקיו", מי שמקים מצוות בשמחה, זה סימן שהאדם חי עם השם יתברך, הוא אוהב את השם יתברך, הוא שמח עם השם יתברך; זה יפנס בילדים שלך, שישארו יהודים כשרים.

השם יעזור שתצליח בכל הענינים.

...

איש אמונות

לך כל הזמן לטבל

בעזרת ה' יתברך - חשון, שנת ה'תשפ"ו

מתנה לחתן ... גרו יאיר

יקירי ... גרו יאיר, ראה ללמוד ולשנן את ההלכות כדי שתוכל לשמור את ההלכות וההרחקות, כך תזכה לדורות כשרים מאירים ובריאים.

מוהרא"ש אומר, השרף מסטרליסק זכותו יגן עלינו שגן את ההלכות מעל אלף פעמים; אז ודאי שאנחנו, אנשים כאלה פשוטים צריכים לשנן ולשנן את זה אין ספר פעמים.

כמו כן תהיה חזק בצור להתפלל את שלוש התפלות בבית הכנסת במנין, תהיה גם נזהר בטבילת עזרא, לך תמיד לטבל, אפילו באמצע היום כשצריך. מראש הישיבה שלך שאוהב אותך.

...

לויית חמשים אלף דולר למוסדות

בעזרת ה' יתברך - חשון, שנת ה'תשפ"ו

אני החותם מטה לויית מהאברך ... גרו יאיר סך של חמשים אלף דולר (50,000) כדי לקנות את הדירה ליד בנין התלמוד תורה ברחוב טשעסטנאט 39 בקריה, כדי שיהיה למוסד עוד מקום למה שצריך.

זמן הפרעון הוא בראש חודש חשון תשפ"ו.

...

לוייתי מאה אֶלֶף דולר למוסדות

בעזרת ה' יתברך - חודש חשון, שנת תשפ"ו

אני החותם מטה לוייתי מהאברך ... גרו יאיר סף של מאה אֶלֶף דולר (100,000) כְּדִי לַקְנוֹת אֶת הַדִּירָה לִיד בִּנְיָן הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה בְּרָחוֹב טְשֶׁעֶסְטָנָאט 39 בִּקְרִיָּה, כְּדִי שְׂיִהְיֶה לְמוֹסָד עוֹד מְקוֹם לְמַה שְּׁצָרִיךְ.

זְמַן הַפְּרָעוֹן הוּא בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ חֲשׁוֹן תשפ"ו.

וְעַל זֶה בָּאתִי עַל הַחֲתוּם.

...

...

אל תעשן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פְּרֻשֶׁת וַיִּשְׁלַח, י"ג כֶּסֶלִיו, שְׁנַת ה'תשפ"ו

... גְּרוּ יֵאִיר

אני מבקש ממך ומזהיר אותך - שְׁלֹא תַעֲשֶׂן וְלֹא תִהְיֶה בְּשִׁיחָה עִם בַּחוּרִים שְׂמֻעָשִׁים; אֵתָה בַּחוּר צָעִיר וְעָדִין, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּשָּׂא עָדִין.

... יְקִירִי אֶהוּבִי, קַח לְךָ חֲבָרִים טוֹבִים, שְׂמֻדְבָּרִים מְאֻמּוֹנָה, וּמְאֻמּוֹנַת חֲכָמִים. אֲנִי תוֹלֶה בְּךָ צְפִיּוֹת, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּגְדֹּל יְהוּדִי כָּשֶׁר, "יְהוּדִי כָּשֶׁר כְּמוֹ שֶׁאֲנִי רוֹצֶה" - כִּפִּי שְׂרַבְנוּ אָמַר (ח"י מוֹהֲר"ן, סִימָן שֵׁנַח).

אני כותב לך את זה רק בגלל שאני אוהב אותך, אֵתָה חֲקוֹק עֲמוֹק בְּלִבִּי, תִּתְחַזֵּק בְּלִימּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, אֵל תִּתֵּן עַל ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת. תֹּאמַר גַּם יוֹם תִּהְיֶה לִּי וְהִרְבֵּה דְּפִי גִמְרָא, זֶה יִקְרַב אוֹתָךְ מְאֹד אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

תִּשְׁתַּתֵּף בְּשַׁעוּרִים בִּישִׁיבָה, בְּעִיקָר בְּשִׁיעוּר הֶלְכָה, רַבְּנוּ הַזֵּהִיר אוֹתָנוּ מְאֹד שֶׁנִּלְמַד בְּכָל יוֹם הֶלְכָה (שיחות הַר"ן, סִימָן כט); תִּקְשִׁיב לְשִׁיעוּר שְׂמֻגִיד הַשִּׁיעוּר מְלִמֵּד טוֹר בֵּית יוֹסֵף, רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים. בִּהְתַּחֲלָה זֶה יִרְאֶה לְךָ קִשָּׁה, כְּמוֹ הִרְבֵּה בַּחוּרִים שֶׁלֹּא מְבִינִים לְמָה צְרִיכִים לְלַמּוֹד טוֹר בֵּית יוֹסֵף, לְמָה אֵי אֶפְשָׁר מִיֵּד לְהִתְחִיל עִם הֶלְכָה לְמַעֲשֶׂה, אֲבָל זֶה רַק בִּהְתַּחֲלָה, לֹאט לֹאט הַתּוֹרָה נַעֲשִׂית כָּל כּוֹף מְתוֹקָה,

כָּבֵר לֹא צָרִיכִים כָּלֹוּם, כָּפִי שָׂרְבֵנו אָמַר לְמִישֶׁהוּ שֶׁלֹא לָמַד (שם, סימן יז): "מִדּוּעַ לֹא תִלְמַד? מַה תִּפְסִיד בָּזֶה?" וְאִם הַתּוֹרָה תִּרְאֶה לָךְ אֶת פְּנִיָּה כָּבֵר לֹא תִצְטָרֵךְ שׁוּם דְּבָר, עֵינַי שָׁם.

יֵשׁ לִי עוֹד הֶרְבֵּה מַה לִּכְתּוֹב לָךְ, אֲנִי צָרִיךְ לִקְצֹר.

...

לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה לַיהוּדִים, זֶה הַצְדָּקָה הַכִּי גְדוֹלָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ה' פְּרִשְׁתָּ וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלִיו, שְׁנַת ה'תשפ"ו
... נֵרוֹ יֵאִיר, קִרְיַת בְּרֶסֶלֶב לִיבֶעֱרֵטִי

תִּבְרָךְ בְּכָל הַבְּרָכוֹת עַל הַחֹסֶד הַגָּדוֹל שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִינוּ, אַתָּה דוֹאֵג לְאֵלֹו שְׁאִין לָהֶם פְּרִנְסָה - לְמַצּוֹא לָהֶם פְּרִנְסָה, לְהַשִּׁיג לְכוֹלָם עֲבוּדָה.

זֶה הַצְדָּקָה הַכִּי גְדוֹלָה, כָּפִי שֶׁהֶרְמַב"ם (פָּרָק י' מֵהַלְכוֹת מִתְנֻנּוֹת עֲנִיִּים, הַלָּכָה ז) מְפָרֵט בְּשִׁמּוּנָה הַמַּעֲלוֹת שֶׁל צְדָקָה, "מַעֲלָה גְדוֹלָה שְׁאִין לְמַעֲלָה מִמֶּנָּה - זֶה הַמַּחֲזִיק בְּיַד יִשְׂרָאֵל שְׁמֶךָ, מִמַּצִּיא לוֹ מְלָאכָה, כְּדִי לְחַזֵּק אֶת יָדוֹ, עַד שֶׁלֹא יִצְטָרֵךְ לִבְרִיּוֹת לְשָׂאֵל, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (וַיִּקְרָא כה-לה) 'וְהַחֲזַקְתָּ בּוֹ גֵר וְתוֹשֵׁב'", זֶה הַמַּצָּנָה שֶׁל לַעֲזוֹר לִשְׁנֵי, "וְחִי עִמָּךְ", כָּלֹוֹם הַחֲזַק בּוֹ עַד שֶׁלֹא יִפֹּל וַיִּצְטָרֵךְ, תַּעֲזֹר לַיהוּדִי שֶׁלֹא יִפּוֹל, וְלֹא יִצְטָרֵךְ לְהַזְדַּק לַעֲזָרָה.

חֲזַק וְאַמֵּץ בַּמַּצָּנָה הַזֹּאת, וְאִיךְ שֶׁאַתָּה רַק יָכוֹל לַעֲזוֹר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִינוּ הַיְקָרִים, שְׂיִהְיֶה לָהֶם פְּרִנְסָה, כֹּךְ כָּבֵר מִמִּילָא יִהְיֶה לָהֶם הַכֹּל, שְׁלוֹם בֵּית, הַצִּלְחָה עִם הַיְלָדִים, וְהֵם יִהְיוּ יְהוּדִים כְּשָׂרִים; כִּי רַק כְּשִׂישׁ פְּרִנְסָה יֵשׁ מוֹחִין, אֲפָשֶׁר לַעֲבוֹד אֶת הַשֵּׁם.

יִתֵּן לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נַחַת אֶצֶל הַיְלָדִים שֶׁלָּךְ בְּזִכְיוֹת הַמַּצָּנָה הַגְּדוֹלָה, וּכְבֹר נִזְכָּה לְגַאֲלָה הַשְּׁלָמָה שֶׁתִּהְיֶה רַק בְּזִכְיוֹת צְדָקָה, כָּפִי שֶׁחֲכָמִינוּ זָכוּרֵנָם לְבִרְכָּה אוֹמְרִים (עֵינַי סִנְהֶדְרִין צח.; רַמְבַּ"ם שָׁם, הַלָּכָה א): "אֵין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין אֶלָּא בְּצְדָקָה, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה א, כז) 'צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדָּה וְשִׁבְיָהּ בְּצְדָקָה'".

...

ממש בקרוב אתם תזכו לזרע של קימא

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסליו, שנת ה'תשפ"ו
משפחת ... שיחיו, קרית ברסלב

כבר כתבתי לכם עשרות מכתבים, ועוד מעט, ממש בקרוב - אתם עומדים לזכות לזרע של קימא. זה יכול להראות קצת מעניין מה עכשו עם המכתב הזה, אבל אני בטוח שהשם יתברך יתן לכם ילדים בזכות כל הדברים הטובים ששניכם עושים, אני בעיקר רוצה לבקש מכם שלא תאבדו את האמונה והבטחון שלכם, תמשיכו להאמין שהקדוש ברוך הוא יעזור לכם.

אני יודע שמאד קשה לכם, בפרט כשמגיע הזמן וכו' ורואים שעדיין לא נושעו, נהיה חושף בחזרה, מגיע ענן שחור וכו', בכל זאת מאד אבקש מכם, תתחזקו ביחד עם אמונה ובטחון, ותגרושו את העצבות והמרה שחורה, תגרושו את הקליפות שרוצות להפיל אתכם ביאוש.

מי החנפה כבר מגיעים, בחנופה תשירו ותרקדו על נסיד ועל נפלאותיך ועל ישועתיך.

תקבלו על עצמכם קבלה טובה במצוה של כיבוד אב ואם, תקבלו על עצמכם להתקשר בכל יום להוריכם ולשמח אותם עם בדיחה וכדומה, כך תזכו שהילדים שלכם ישמחו אתכם.

...

לשלח קטעים מהשיעורים, רק עם רשות

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסליו, שנת ה'תשפ"ו
... גרו יאיר, ליקווד

זו זכות גדולה מה שאתה עושה שאתה שולח את החיזוק היומי, זה ערוך יפה, עם תמונות וכו'; זה מגיע אל כל כך הרבה בחורים ואברכים ששוקעים בבוץ לדאבוננו, הם דבוקים להסתפל במסך, מחשב, קליפים, וידאו, סטטוס וכו', ופתאום עולות כמה מילים טהורות, חיזוק מרבנו, וזה גורם להם הרהורי תשובה וכו'.

אָבֵל אָנִי רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ וְגַם מֵהָאַחֵרִים שְׁעוֹסָקִים בְּלַעֲשׂוֹת חִיזוּק יוֹמִי וְכוּ' מִהֲשִׁיעוּרִים שְׁלִי; זֶה לֹא יָכוֹל לָלֶכֶת עַל יְדֵי יַחֲדִידִים, זֶה חַיִּיב לָלֶכֶת דְּרֹךְ הַמִּנְהֵל אַבְרָהָם מִשֶּׁה וְקֶרֶן הַהִדְפָּסָה. כְּבָר קָרָה שְׂיַחֲדִידִים לְקַחוּ קְטָעִים מִהֲשִׁיעוּרִים וּפְרָסְמוֹ אֶת זֶה, וַיֵּצְאוּ מִסָּרִים לֹא נִכּוֹנִים, לְכֹן אָנִי רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ, שְׁגַם הַחִיזוּק הַיּוֹמִי בְּאִידִישׁ, גַּם בְּאַנְגְלִית, גַּם בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ, וְגַם בְּסִפְרֵי־דִית; הַכֹּל צָרִיךְ לְקַבֵּל אֲשׁוּר מֵאַבְרָהָם מִשֶּׁה וְקֶרֶן הַהִדְפָּסָה.

אָנִי מִקְוֶה שְׁאַתָּה וְאַחֵרִים שְׁעוֹשִׂים אֶת זֶה יוּכְלוּ לְהַסְתִּידֵר אִתָּם, כִּי נֹכַח לִפְעַל דְּבָרִים גְּדוֹלִים.

עוֹד נִקּוּדָה; הָרָאשׁ, מִחַ הַמַּחֲשָׁבָה בְּהַפָּצָה לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת מִנַּח בְּכֶסֶף, אִם חוֹשְׁבִים עַל כֶּסֶף - עֲלוּלִים לָלֶכֶת לְאַבְדּוֹן. רָאִיתִי אֲנָשִׁים קְרוֹבִים אֶצֶל מוֹהֲרָא"ש שְׁעִזְרוּ לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים, בְּרָגַע שֶׁהָרָאשׁ שָׁלָהֶם חֲשָׁב עַל כֶּסֶף, הֵם הִפְכוּ לַמִּתְנַגְדִּים גְּדוֹלִים הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵנוּ.

...

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ הַכֹּל

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ה' פְּרִשְׁת וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלִיו, שְׁנַת ה'תשפ"ו

... נִרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסֶלֶב

תַּעֲשֶׂה לָךְ קְבִיעוֹת בְּכָל יוֹם לְמִשְׁךָ זְמַן, אֲפִילוּ רַק כַּמָּה דִּקּוֹת - לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. תַּחֲפֹשׁ לָךְ מְקוֹם שְׁקֵט, תַּכְבֶּה אֶת הַטִּלְפּוֹן שְׁלָךְ וְתוֹשִׁיחַ אֶת לִבְךָ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאַפִּילוּ שְׁלֹא יִהְיוּ לָךְ דְּבוּרִים - שֶׁב וְתִתְנַעֲנַע אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְתִגִּיד: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה יוֹדֵעַ הַכֹּל"; תַּחֲזוֹר רַק עַל הַמִּילָה הַזֹּאת 'רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה יוֹדֵעַ הַכֹּל'.

זֶה מְרוּמָז בְּפִסּוּק (תְּהִלִּים קל"ט, ד): "כִּי אֵין מְלָה בְּלִשׁוֹנִי", כְּשֶׁאֵין לִי מִלִּים לְדַבֵּר בְּהַתְבַּדּוּדוֹת, הִפֵּה סְגוּר, נָעוּל, שְׂיִאמְרוּ אֶת הַמִּלִּים הָאֵלֶּה: "הֵן ה' יִדְעָתָ כְּלָה, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה יוֹדֵעַ הַכֹּל", וְאִם חוֹזְרִים עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, הַשֵּׁם יַעֲזֹר, וַיִּכְנָסוּ דְבוּרִים טוֹבִים, "וַיִּפְתַּח פִּיו, וַיּוּכַל לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ" (לְקוּטִי מוֹהֲרָ"ן חֶלֶק ב', סִימָן צו').

פתחנו כולל בקר בקרָה ללמוד שעה לפני התפלה, מהשעה שש בבקר עד שבע - ח"י פרקים משניות, יום תהלים וחומש רש"י מחלק לפי ימות השבוע. אשרי מי שמתחיל את היום עם כאלה אורות.

...

שידוך טוב

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסליו, שנת ה'תשפ"ו
... תחי'

אני שמח מאד לשמוע שאתם כבר רוצים לארס את בתכם ... תחי', אם ירצה ה' אחשב על בחור טוב מאד בשבילה, היא בת מיחדת ויקרה, מגיע לה בחור חשוב, אם ירצה ה' אחזור אליכם בקרוב.
חזקו ואמצו, תודו להשם יתברך על הנסים עד עכשו, ותראו עוד נסים.

...

ירודים, שבורים, וקרועים, מרגישים את השם יתברך

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וישלח, י"ד כסליו, שנת ה'תשפ"ו
לכבוד ... נרו יאיר, קרית יואל מונרו

כשיש חושך ואפלה יש רק עצה אחת; להכניס את האמונה בתוכנו, זה עושה אור. כמו שכתוב (מכאן, ח): "כי אשב בחשך ה' אור לי", העצה היא - לשנן את אמונה, שהכל לטובתנו, לתקון שלנו, כך נעשה אור.

אשרינו מה טוב חלקינו שאנחנו יודעים מרבי כזה ותלמידים כאלה שלא נותנים לנו לפול, רבי שמזריח בנו אמונה שאפילו שנפלנו כל כך, למטה מעשרה טפחים, אנחנו שוכבים ברשות הרבים, במקום הקליפות, בדיוטא התחתונה, שאנחנו אנשים ירודים שבורים וקרועים - גם אנחנו נרגיש את השם יתברך, שזה גם חנופה, לרפא אותנו ולתקן אותנו.

אני מתגעגע אליך.

...

בזכות "חברת הצלה" משיח יבוא

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישב, י"ז כסליו, שנת ה'תשפ"ו
... נרו נאיר

יישר כח גדול שדאגת לי כל השבת, שהבאת לי אוכל, ספרים, קפה חם בבקר.
הייתי נעול בבית החולים עם בתי, וכשנמצאים עם ילדה קטנה בבית החולים אי
אפשר לצאת אפילו לדרך, לא יכולתי לרדת לחדר בקור חולים, ממש הצלת אותי
שהבאת לי הכל.

אני מקנא בזכות שלך, וכך גם בכל האברכים שב"חברת הצלה", שרצים
יומם ולילה בשביל יהודים אחרים לעזור להם, בזכותכם - אמר מוהרא"ש - משיח
צדקינו יגיע במהרה בימינו, אמן.

...

לדבר רק אידיש בבית פיגא

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישב, י"ח כסליו, שנת ה'תשפ"ו
לכבוד תלמידותי הנקרות שתחיו מבית פיגא בני ברק

אני שמח מאד לשמוע דרישות שלום טובות מהמורות שלכם, בעיקר שאתן
מתנהגות בעדינות ובדרך ארץ גדולה, ויש אחדות ביניכן; יעזר לכן השם יתברך
שתצליחו בכל מעשיכן.

אני רוצה לבקש מכם טובה שמאד חשובה לי ואשמח מאד שתעשו לי את
זה; אני רוצה לבקש מכם שתדברו באידיש, ואפילו שיש ביניכם פתים שלא
מדברים בהם אידיש, לפחות בבית פיגא תדברו רק באידיש; אידיש היא שפה
קדושה, את השפה הזו אבותינו דברו בכל הדורות, בכל הזמנים, ואשמח מאד
שתדברו רק אידיש, ובנדאי בין קירות בית פיגא.

אני מצפה כל שבוע לקבל ממרת לוי מכתבים מכן.
הצלחה רבה.

...

הבטחה לתת שם אחרי צדיק

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישב, י"ח כסליו, שנת ה'תשפ"ו

לכבוד ... נרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

מזל טוב! יעזר השם יתברך שהברית תהיה בעתה, ותגדלו את הילד הזה ואת כל הילדים שלכם לתורה ולחפה ולמעשים טובים.

לגבי השם; תנו את השם ישעי', כי אם אשתך הבטיחה לתת על שם הצדיק רבי ישעי' מקערעסטיר זכותו יגן עלינו - צריכים לעמוד בהבטחה, אי אפשר עכשו להתחרט.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

להשריש אמונה בילדים הקטנים

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישב, י"ח כסליו, שנת ה'תשפ"ו

מרת ... תחי'

מוהרא"ש מפרש במה שחכמינו זכרונם לברכה אומרים (בראשית רבה ב, ד), היננים גזרו שיחרטו על קרן השור "שאין לכם חלק באלקי ישראל"; למה על קרן השור? אלא שהיו משתמשים עם הקרן - כדי לעשות מזה בקבוק שתיה לילדים, היננים רצו שהילדים הקטנים יגדלו עם כפירה רחמנא לצלן, והעבודה שלנו היא - להשריש בילדים הקטנים שיש בורא לעולם.

אני שומע דרשות שלום מאד טובות שאתם מחדירים כל כך הרבה חם בפנות, בפרט בקטנות; שאתם עושים ניגונים נפלאים שממלאים את הפנות עם כל כך הרבה תכן. אני רוצה לבקש מכם שבכל נגון ובכל דבר שעושים בבית פיגא יכניסו את האמונה, כי לפי מה שקורה עכשו בעולם, הנסיונות הגדולים המרים והקשים של מינות וכפירה, צריכים להשריש ולהחדיר אמונה; בכל יום צריכים לשיר עם התלמידות ניגוני אמונה, שהכל זה השם יתברך ועל לבקש מהשם

יתברך, ועל להודות להשם יתברך, גם כל השלטים צריכים לצעוק 'יש בורא בעולם'; כי רק את זה נשמות ישראל צריכות; רק אמונה, צדיק, תפלה וכו'.

...

ללכת עם האשה לשבת עם המשפחה

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישב, י"ט כסליו, שנת ה'תשפ"ו

... גרו יאיר

אם אשתך רוצה לנסע לשבת למירון עם המשפחה - למה שלא תסע? זה לא סתירה למה שאנחנו מדברים תמיד, כי מה שאתה שומע בשעורים שבשבת טוב להיות בבית - זה נאמר לך, למח שלך, שתדע מה נכון לעשות, שלא תחפש לרוץ וכו'; אבל אם אשתך רוצה לנסע - בודאי שתסע איתה.

בודאי שהכי טוב והכי בריא זה להיות בבית בשבת, זה בריא לכל אחד; להורים ולילדים, אבל אם האשה רוצה פה לנסע לשבת, ובפרט למירון - כן הייתה צריף לנסע, ושניכם הייתם מרויחים; היא היתה שמחה עם המשפחה שלה, ואתה היית יכול לשבת בציון ללמוד תיקונים ולומר תהלים ולהתבודד וכו' וכו'.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

אני צריכה לנתק את הטלפון, בעלי כאן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישב, י"ט כסליו, שנת ה'תשפ"ו

... תחי'

קבלתי את המכתב.

אני שמח מאד לשמוע שאתם שמחים ומאשרים, החיים כל כך מתוקים עם רבנו, ואם זורקים את החכמות המדמות החיים הם ממש חלום, ומסכנים החכמים בעיני עצמם שמגששים בחשך, החכמות שלהם מרחיקות אותם מהשם יתברך. לגבי וכו'; אתם יכולים להגיד לה שאתם כבר צריכים לסיים את השיחה כי

בְּעֲלֵי כָאן, זֶה מָאד יָפֶה וּמָאד חָכֵם לְהַגִּיד לְחֻבְרָה שֶׁלֹּא מִפְסִיקָה לְדַבֵּר בְּטֻלְפוֹן:
 "אֲנִי צְרִיכָה לְנִתֵּק כִּי בְּעֲלֵי כָאן".

תֹּאמְרוּ בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים, וְתַגִּידוּ גַם שְׁמוֹת הַצְדִּיקִים.
 הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּצְלִיחוּ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

שַׁבַּת בֵּית הַחוּלִים

בַּעֲזֶרֶת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג' פָּרָשַׁת וַיִּשָּׁב, י"ט כִּסְלִיו, שְׁנַת ה'תשפ"ו
 יְקִירִי ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אֲנִי מָאד רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ מִמָּךְ שְׁתֹּאסֶף אֶת כָּל הַתּוֹרוֹת שֶׁל לִיקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן שֵׁישׁ
 לָהֶן כִּבֵּר אֶת הַפְּרוּשׁ בְּאִידִישׁ שֶׁל 'שְׁפֹתֵי תַפְתָּח' וְתַגִּיחַ אֶת זֶה, שְׂיוֹכְלוּ לְהַדְפִּים אֶת
 זֶה וּלְהוֹצִיא לְאוֹר וּלְהַפִּיץ; זֶה בּוֹדֵאי יַעֲשֶׂה פְּרִיצַת דֶּרֶךְ אֶצֶל אֱלֹהֵי שְׁעֵדִין לֹא
 מְבִינִים אֶת הַתּוֹרוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ, לְאֵלֹהֵי שְׁצָרִיכִים מְלַמֵּד טוֹב שְׂיוֹרִיד לָהֶם אֶת זֶה
 לְמַעֲשֶׂה.

כְּמוֹ כֵּן אֲנִי רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ מִמָּךְ שְׁתֹּאסֶף אֶת כָּל מֵה שֶׁכְּתַבְתִּי עַל מִשְׁלֵי וְהַעֲבֵד
 אֶת זֶה כְּדֵי שְׂיוֹכְלוּ לְהוֹצִיא מִזֶּה סֵפֶר, זֶה שֶׁכָּל וַעֲצוֹת נִפְלְאִים שֶׁבְּנוִים עִם
 הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, לְפִי מֵה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִמוֹהֲרָא"ש, עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל בְּחַיִּים.

תָּן לְסֵפֶר אֶת הַשֵּׁם "אִישׁ תְּבוּנָה", עַל הַפְּסוּק בְּמִשְׁלֵי (כ, ה): "מִיָּם עֲמוּקִים
 עֲצָה בְּלֵב אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלָנָה", כְּמוֹ שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים זְכוּרָנָם לְבָרְכָה
 דּוֹרְשִׁים (פְּרָאשִׁית רַבָּה צג, ד), מִשָּׁל לְבָאֵר עֲמוּקָה שֵׁישׁ בְּה מִיָּם טוֹבִים לְשִׁתְיָה, אֲבָל
 אֵף אֶחָד לֹא יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְמִים כִּי זֶה מָאד עֲמוּק בְּאֶדְמָה, עַד שֶׁהִגִּיעַ מִיָּשְׁהוּ וְקָשֶׁר
 חֶבֶל עֶבֶה לְעוֹד חֶבֶל עֶבֶה, וְלַחֲבֹל הָעֶבֶה הוּא קָשֶׁר חֶבֶל דֵּק יוֹתֵר וּלְזֶה הוּא קָשֶׁר
 חוּט מְסוּג אַחֵר, וְכָךְ הוּא הַצְלִיחַ לְשָׂאב אֶת הַמִּים, וְאַחֵר כֵּךְ כּוֹלֵם כִּבֵּר רָאוּ שֵׁישׁ
 דֶּרֶךְ, וְכוֹלֵם הִתְחִילוּ לְשָׂאב מִיָּם וּלְהַחֲיוֹת אֶת נִפְשָׁם עִם הַמִּים, אֶת זֶה אוֹמֵר
 הַפְּסוּק: "מִיָּם עֲמוּקִים עֲצָה בְּלֵב אִישׁ", כְּמוֹ מִיָּם עֲמוּקִים, כֵּךְ הָעֲצָה מִתְחַבֵּאת
 בְּלֵב הָאָדָם הַחֹכֵם, "וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלָנָה", וְאָדָם עִם שֶׁכָּל שׂוֹאֵב אֶת זֶה; אֶפְשָׁר כָּל

כך הרבה לשאב מהנחל נובע, מרבנו ז"ל, צריכים רק את ה'איש תבונה' שיראה איך שואבים מזה; 'איש תבונה' זה מוהרא"ש שפקח לנו את העינים בספרי רבנו, איך אפשר לשאב מים טובים ורעננים ומתוקים ולשתות את זה, לחיות חיים כל כך מתוקים ונעימים, ובמילה אי"ש' מרומז שמו של מוהרא"ש, וגם השם שלי.

יש לי הרבה מה לכתב לך איך אני מחיה את נפשי עם העצות של רבנו, איך מוהרא"ש מציל אותי כל רגע; רק בשביל השבת האחרונה, פרשת וישלח - כבר היה לי כדאי כל מה שעבר עלי בהתקרבות שלי, לדעת מהעצות של רבנו, כפי שמוהרא"ש לומד את זה אפנו.

בשבת הייתי בבית החולים, ברוך השם הכל בסדר, הכל טוב אתי ועם הילדים שלי. זה התחיל ביום ששי בבקר, אשתי אמרה לי שבתי הקטנה אומרת שכואבת לה הרגל, היא שאלה אותי אם אני רוצה ללכת לרופא להסתכל אולי יש לה סטרפט, שהגיע עד הרגלים, כי בתחילת השבוע היא לא הרגישו כל כך טוב, היה לה קצת חם. הלכתי אל הרופא, והרופא אמר שהוא חושב שצריכים להכנס לבית החולים. זה לא מצא חן בעיני, הוא רצה שנזמין מיד אמבולנס ונסע מיד, בקשתי ממנו שאני רוצה ללכת הביתה ולחשב בישוב הדעת ונצית. למעשה יש לנו את יואל לעזרי, והוא לקח אותי לרופא אחר והרופא השני לא רצה להגיד אחרת מהרופא הראשון, למעשה יואל לעזרי אמר לי שהוא יכול להסיע אותי לבית החולים.

הלכתי הביתה והתקלחתי במהירות לכבוד שבת, חשבתי שזה יום ששי קצר, ואם אחזור הביתה בכניסת השבת כבר לא אוכל לקיים את המצוה של רחיצה לכבוד שבת, לבשתי בגדים נקיים וארזתי קצת אוכל וגרבים לבנות אם אפשר לשבת. התחילו לבדוק את בתי, כל כמה דקות משהו אחר, למעשה זה נמשך ואני מוצא את עצמי בבית החולים בכניסת השבת, הוצאתי את כל המוקצה מהפיסים והכנסתי את זה לתיק ולבשתי לכבוד שבת את הגרבים הלבנים. נטלתי ידים ונעמדתי להתפלל תפילת מנחה, סידור לא היה לי ולא יכולתי לסים את המזמור הודו, התבלבלתי מתי אומרים 'ויזעקו אל השם' עם ז' ומתי אומרים 'ויזעקו אל השם' עם צ', מתי אומרים 'ממציאותיהם יצילים' ומתי 'ממציאותיהם יושעים',

ומתי בכלל אומרים 'וממציאותיהם יוציאם', עזבתי את המזמור והמשכתי להתפלל, מידיד נפש, בקשתי מהשם 'תברך 'תעשה לי נס שמישהו יביא לי סידור', לא היו לי שום ספרים; קודם חשבתי שאקח מחדר בקור חולים, אבל בגלל שהייתי עם ילדה קטנה לא יכולתי ללכת אפילו לדיקה אחת, שלא יגידו שההורים הם לא הורים ששומרים וכו'. פתאום מגיע גוי של שבת, הוא הביא לי חבילה עם אוכל; שבה ארוזים שתי חלות, דגים ומרק חם, וקצת עוגות. (אחרי שבת נודע לי, שהמורה הוראה בקש מבנימין פאלמאן מארגון 'שומרים', יש להם גויים של שבת שעוזרים לאנשים בעת הצורך, המורה הוראה ידע שאני בבית החולים, התקשרתי אליו לשאול את ההלכות אם אצטרך להשאיר בבית החולים עד שבת, אם אוכל לחזור הפיתה בשבת, המורה הוראה אמר לי שמותר ללכת הפיתה כשיש ילדה קטנה, המורה הוראה בקש ממנו שידיאג עבורי שמישהו יביא לי אוכל).

שמחתי שהביאו לי אוכל, אבל כמעט התחלתי לבכות מרוב צער, כי חפיתי כל רגע שרופא יבוא ויגיד שאני יכול ללכת הפיתה, ואם מביאים לי חבילה עם אוכל זאת אומרת שהודיעו בבית שאצטרך להשאיר, אבל היות שאסור לבכות בשבת התאפקתי לא לבכות, הסחתי את דעתי מזה, שרתי ניגוני שבת, שרתי לבתי את שירי הילדים של שבת, עשיתי לעצמי חשבון הנפש אם הכאבתי למישהו, עברתי את השבועות האחרונים שלי עם השם 'תברך, היו לי כמה שמות ששוחחתי על זה עם השם 'תברך למה עשיתי כך ולמה עשיתי כך.

עשיתי גם חשבון הנפש שנתתי סטירה לתלמיד, שוחחתי על זה עם השם 'תברך שזה לא הגיע מתוך כעס חס ושלום, אלא אחרי התבודדות ואחרי שרחמתי וידעתי שבזה אוכל לעזור לאותו אחד.

חשבתי שאני לא יאכל את הסעודה, כי הנה אני כבר הולך הפיתה וכך אכן היה, הרופא הגיע להגיד שפדקו הכל ונראה שהולכים הפיתה, הודיתי להשם 'תברך וכבר עשיתי את התכנונים שלי איך אגיע הפיתה; האם קודם אעלה עם בתי ואחר כך ארד כדי ללכת למקוה, אני הרי גר בקומה השביעית, זה לא קל לרדת ולעלות, אבל אחרי כמה דקות מגיע מישהו אחר ואומר: "לא, אי אפשר

לִלְכֶת הַבֵּיתָה, כִּי חוֹשְׁשִׁים עַל מַשְׁהוֹ אַחֵר, וּמִחֵר בְּשִׁבְתָּ אַחֲרֵי הַצְהָרִים יַעֲשׂוּ
בְּדִיקוֹת קָשׁוֹת וְאַרְכּוֹת שְׁלֹקָחוֹת כְּמָה שָׁעוֹת" אָמַרְתִּי: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי לֹא
כּוֹעֵס עָלֶיךָ, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהֵבֵל לְטוֹכָהּ".

הִתְחַלְתִּי לְתַכְנֵן אִיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת סְעוּדַת הַשִּׁבְתָּ, שְׁלַחַן לֹא הָיָה, כִּי עַד עַכְשָׁיו
הָיִיתִי עַדִּיין בְּחֹדֶר מִיּוֹן לְמִטָּה, כִּסֵּא בַקֶּשֶׁתִּי מִמִּישָׁהוּ שְׂיָבִיא לִי אַחֲרֵי שְׁעִמְדָּתִי
כְּמָה שָׁעוֹת, יֵינן לֹא אָרְזוּ לִי, חֲשַׁבְתִּי שְׁאַעֲשֶׂה קִידוּשׁ עַל הַחֲלוֹת, אָבָל הִסְתַּכַּלְתִּי
סָבִיבִי וְרָאִיתִי שֶׁהַבָּרָז עוֹבֵד עַל חֲשָׁמֶל, כְּשֶׁמְכַנְיָסִים אֶת הַיָּדִים לְתוֹךְ הַפִּיּוֹר מִתְחִיל
לְזָרֵם מִיָּם, חֲשַׁבְתִּי 'לֹא אוֹכֵל לְטוֹל יָדַי', וּבֵינן כֶּף נִהְיִיתִי רָעֵב מְאֹד, כִּי עוֹד לֹא
אֲכַלְתִּי כָּלוּם בְּאוֹתוֹ יוֹם. עֲמַדְתִּי בַּכְּנִיסָה, חֲשַׁבְתִּי שְׂאוּלִי יָבוֹא יְהוּדִי, וְאַבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ
טוֹכָה שְׂיָבִיא לִי מִחֹדֶר בְּקוֹר חוֹלִים קִידוּשׁ.

הִתְחַלְתִּי לְבַקֵּשׁ: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם תַּעֲזֹר שְׂיָבִיא יְהוּדִי", אָבָל קִלְטָתִי שָׁזָה לֹא
תְּפִילוֹת נְכוֹנוֹת, לָמָּה שְׂיִהוּדִי יָבוֹא לְבֵית הַחוֹלִים, לֹא, תַּעֲזֹר שְׂאַף יְהוּדִי לֹא יָבוֹא
לְבֵית הַחוֹלִים, שְׁכּוֹלֶם יִרְגִּישׁוּ טוֹב; הִתְחַלְתִּי לְבַקֵּשׁ: "הֵשֵׁם אֲנִי צָרִיךְ יֵינן לְקִידוּשׁ,
אוּ מִיָּם שְׂאוּכָל לְטוֹל יָדַי וְלַעֲשׂוֹת קִידוּשׁ עַל הַחֲלוֹת", וְהֵשֵׁם עֲזָר לִי, יְהוּדִי הִגִּיעַ
עִם הַיֶּלֶד שְׁלוֹ לְבֵית הַחוֹלִים, הוּא גַם הִגִּיעַ עִם אִשְׁתּוֹ, מִמִּילָא הוּא יָכָל לִלְכֹת מִפֶּה
לְשֵׁם, לְהַשְׁאִיר אֶת הַיֶּלֶד עִם הָאִמָּא, בַּקֶּשֶׁתִּי מִמֶּנּוּ טוֹכָה שְׂיָבִיא לִי גַם יֵינן וְגַם מִיָּם
לְנִטְלַת יָדַי. הוֹדִיתִי לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעָשִׂיתִי קִידוּשׁ יָפָה בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה, בְּאַהֲבָה
גְּדוֹלָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, עוֹד לֹא רָצִיתִי לְטוֹל יָדַי, חֲשַׁבְתִּי שֶׁכָּבֵר הוֹלְכִים לְהַעֲבִיר
אוֹתִי לְחֹדֶר, שֵׁם יִהְיֶה שְׁלַחַן וְאוֹכֵל לְאַכּוֹל כְּרָאוּי, הָיוּ לִי קֶצֶת עוֹגוֹת, וְהֵאֲכַלְתִּי
קֶצֶת אֶת בִּתִּי.

סִפְּרִים לֹא הָיוּ לִי, אָבָל אֶת הַפֶּה שְׁלִי הָיָה לִי, דִּבַּרְתִּי אֶל הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, הוֹדִיתִי
וּשְׁבַחְתִּי וּבִקְשָׁתִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

רָאִיתִי שְׂאַנִּי מִתְחִיל לְהַתְעַיֵּף, וּפְחַדְתִּי מִי יוֹדֵעַ אִם אֶדְחָה אֶת הַסְּעוּדָה, אוּלִי
לֹא אֶעֱשֶׂה אֶת זֶה בְּכֻלּוֹ. לְקַחְתִּי מִיָּם וְנִטְלַתִּי יָדַי וְעָשִׂיתִי לַחֵם מִשְׁנָה, אֶת הָאוֹכֵל
שָׁמַתִּי עַל הַמִּיטָּה שָׁבַתִּי שְׁכָבָה עָלֶיהָ, אֲכַלְתִּי דָגִים, וּקְצַת מָרְק, שָׂרְתִּי זְמִירוֹת יָפָה
וּבִקּוֹל רֶם, הַשְׁכַּנְתִּי הַגּוֹיִם הַקְּשִׁיבוּ אִיךָ אֲנִי שָׂר, שָׂרְתִּי בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה, מַעֲיִן עוֹלָם
הִבָּא שָׂרְתִּי בְּכֻמָּה נִיגוֹנִים, הִחַיִּיתִי אֶת נַפְשִׁי בְּזֶה שְׂרַבְנוּ אוֹמֵר שָׁזָה עִיקַר הַיְּהוּדוּת

(לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן קד), לְשִׁיר זְמִירוֹת זֶה עֵיקַר הַיְהָדוּת, וְאִפִּילוּ שֶׁלֹּא הָיִיתִי בַּמִּקְנָה לְכַבּוֹד שֶׁבַת וְאִפִּילוּ שֶׁאֵין לִי אֶת הַקְּפוּטָה שֶׁלִּי וְהַשְׁטֵרֵיִמֵּל שֶׁלִּי וְלֹא מִפֶּה לְבָנָה וְלֹא גֵרוֹת שֶׁבַת – בְּכָל זֹאת אֲנִי שָׂר זְמִירוֹת אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַתְּגַעְגְעֵתִי מְאֹד אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבִכְיָתִי אֲלִיו בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה כְּפִי הַהֲלָכָה (טורי זקב אורח חיים סימן רפח, סעיף קטן ב), שֶׁמֶתֶר לְבָכוֹת בְּשֶׁבַת מְגַעְגּוּעִים אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, רַק לְבָכוֹת מְכָאֵב אֲסוּר, נִטְלֵתִי מִיָּם אַחֲרוֹנִים וּבִרְכָּתִי בִּרְכַּת הַמְּזוֹן בְּלִי סִידוּר, לֹא הָיָה לִי כְּלוּם אִתִּי, וְהֵעֵלוּ אוֹתִי לְקוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית וְנִתְּנוּ לִי חֹדֶר.

שֵׁם אַחוֹת אֲמֶרָה לִי שֶׁבַת שְׁלוֹם, הִיא הָיְתָה נִרְאִית יְהוּדִיָּה, הִיא סִפְרָה שֶׁהִיא מְגִיעָה מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. שֶׁאֲלֵתִי אוֹתָם מֵהַתּוֹכְנִיּוֹת, כְּדִי שְׂאוּכַל לְדַעַת אֵיךְ לְסַדֵּר אֶת הַתּוֹכְנִיּוֹת שֶׁלִּי, הֵם אָמְרוּ לִי שֶׁבִּשְׂעָה שְׁתִּים עֲשָׂרָה בְּלִילָה נִצְטָרֵךְ לְלַכֵּת לְבִדִּיקוֹת, וְאַחֵר כֶּךָ יִחַסְכוּ עַד הַבּוֹקֵר.

קָרָאתִי קְרִיאַת שְׁמַע וְנִחַתִּי, לֹא הָיְתָה שֵׁם מְטָה, הָיָה כֶּסֶף שֶׁאֲפָשֶׁר לְהָרִים אֶת הַרְגָּלִים.

בְּעֶרְךָ בִּשְׂעָה אַחַת עֲשָׂרָה בְּלִילָה יוֹאֵל לַעֲוִי הַגִּיעַ, הוּא עָשָׂה חֲשׁוֹבֹן לַעֲצָמוֹ שֶׁכִּשְׁהוּא יָבִיא חוֹלָה לְבֵית הַחוֹלִים הוּא יָבוֹא אֵלַי, הוּא הָבִיא קֶפֶסָא עִם אוֹכֵל, הָיִיתִי עֵיף וְלֹא דִבַּרְתִּי אִתּוֹ רַק הוֹדִיתִי לוֹ. כְּמָה דַּקּוֹת לְאַחֵר מִכֵּן הָאֲחִיוֹת הַגִּיעוּ לְקַחַת אֶת הַמְּדַדִּים וְהִבַּת שְׁלִי הַתְּחִילָה לְבָכוֹת, כֶּךָ הָיָה כָּל פַּעַם, כְּשֶׁסּוֹף סוֹף הִרְגַּעְתִּי אוֹתָהּ הַגִּיעוּ עוֹד פַּעַם לְהַעִיר אוֹתָהּ וְהִיא הַתְּחִילָה לְבָכוֹת, וְהָיִיתִי צָרִיךְ לְהַרְגִיעַ אוֹתָהּ, הַעֲיִפּוֹת עֲזָבָה אוֹתִי. מְצֵאתִי בְּקֶפֶסָא סִידוּר וְחוּמָשׁ, כָּל כֶּךָ שֶׁמִּחַתִּי, עֲכָשׁוּ יֵשׁ לִי סִידוּר, תְּהִלִּים, חוּמָשׁ; תַּעֲנוּג, אוֹכֵל לְלִמּוּד קִצָּת וְקִצָּת לְהַתְּפַלֵּל, דְּבָר רֵאשׁוֹן אֲמַרְתִּי שִׁיר הַשִּׁירִים, כִּי בְּעֶרְב שֶׁבַת לֹא הָיָה לִי סִידוּר לומר שִׁיר הַשִּׁירִים, נִהְיֵיתִי מְאֹד לְשִׁיר אֶת כָּל שִׁיר הַשִּׁירִים, חֲשַׁבְתִּי שֶׁכָּאֵן הָרִי מְקוֹם מִתְאִים לְשִׁיר שִׁיר הַשִּׁירִים, כִּי רַבְּנֵנוֹ אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת הַמִּתְקַת הַדִּין, סימן פט): "עַל יְדֵי שִׁיר הַשִּׁירִים נִמְתְּקִים הַדִּין", רַבְּנֵנוֹ גַּם אָמַר לְמִישֶׁהוּ שֵׁיאֲמַר שִׁיר הַשִּׁירִים, זֶה יִהְיֶה סְגוּלָה לְרַפָּא אֶת הַחוֹלָה, רַבְּנֵנוֹ אָמַר (שִׁיחוֹת הַר"ן, סימן רמג): "כָּל הַרְפּוּאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כּוֹלֵם כְּלוּלִים בְּשִׁיר הַשִּׁירִים", אַחֵר כֶּךָ סִימַתִּי לְלִמּוּד אֶת פֶּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ חוּמָשׁ רַש"י עִם הַתְּגוּם, עֲדִיין לֹא סִימַתִּי אֶת זֶה. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אֲנִי מְסִיִּים אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה בְּיוֹם

חמישי, אבל השבוע נשאאתי בבית עם עמרם הקטן שלי, הוא הרגיש מאד לא טוב, עד שאשתי היתה צריכה להפגס לבית החולים ביום חמישי אחרי הצהריים ונשאאתי עם הילדים, למדתי חומש רש"י על כל הפרשה, ובשעת הלמוד עלו בי חידושים יפים, בנויים על ההקדמות של רבנו, (במקום אחר אכתוב לך את זה).

בשבת בבקר התעוררתי ונטלתי ידים ונעמדתי להתפלל. כבר היה לי סידור, התפללתי עם סידור, טלית לא היתה לי, באמצע הגיעו כמה חברי 'הצלה' וגם יואל לעזרי. הם הביאו זוג לבית החולים, הם הביאו לי מחדר בקור חולים קפה חם וטעים, הוא גם הביא לי סט משניות, זה היה בשבילי השמחה הכי גדולה, פי מרוב בהילות ביום ששי, כשמהרתי ללכת לבית החולים וחשבתי שאני הולך פנראה רק לשלש ארבע שעות - לא לקחתי ספרים, וזה היה בשבילי צער גדול. הם גם חזקו אותי עם דבורים יפים של אמונה ובטחון, אחר כך המשכתי להתפלל. אחרי התפילה עשיתי קידוש ואכלתי קצת עוגות, והתישבתי ללמוד משניות, שתי מסכתות, מסכת יבמות ומסכת כתובות. אחר כך הם אמרו לי שגנאה שהכל טוב ולא יצטרכו לעשות שום בדיקות, וברוך השם בחצות הלכתי הביתה לפי מה שהמורה הנראה פסק לי לפני שבת, שגוי אחד יבקש מגוי אחר שיקח אותי הביתה, וברוך השם הגעתי הביתה באמצע הסעודה. אשתי והילדים מאד שמחו, ואני עוד יותר שמחתי, עשיתי קידוש ואכלתי את הסעודה, תפסתי תנומה והלכתי לבית הכנסת ללמוד ולהתפלל.

אני מספר לך את השבת שלי, כי רק בשביל שבת אחת שפזז כבר היה פדאי להתקרבות אל רבנו, לדעת איך לחשב, שלא יהיו תרעומות על השם יתברך, להתחיות ממה שיש, ולדעת שאפשר לדבר אל השם יתברך, להתגעגע אל השם יתברך, וכן הלאה, ואני רוצה שגם אתה תתחזק ותדע מה יש לעשות כשעוברים כאלה מצבים, איך אפשר להחיות את עצמנו עם העצות של רבנו.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

הגם של ערב חנוכה

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת מקץ, כ"ד כסליו, ערב חנוכה, שנת ה'תשפ"ו
לכבוד ... נרו נאיר

היום בערב חנוכה זה החג שלנו, כי לפני ששים ושתים שנה בערב חנוכה מוהרא"ש התחיל לכתב את המכתבים המאירים והקדושים של אשר בנחל.

מוהרא"ש ספר, בערב חנוכה שנת תשכ"ד בחורים התחילו פתאום לדפק בדלת, הם ספרו למוהרא"ש את הנסיונות הקשים שלהם, שהם נלחמים עם שור של עשו, שהם נופלים לעברה של פגם הברית רחמנא לצלן. מוהרא"ש לא ידע מה לעשות, עד שהוא חלם שרבונו אומר לו שכתב התחזקות בפרט הזה לכל אלו שנופלים בעברות האלו; ומעשה שהיה כך היה, באותה שנה, שנת תשכ"ד, קרוב לחנוכה חולם מוהרא"ש שהוא רואה את רבונו מטייל עם מוהרנ"ת, הוא רואה שרבונו מדבר אתו באיזה ענין עמוק, ומוהרא"ש נגש אל רבונו, התכופף והתחיל לבכות מאד, ובשקט הוא אמר לרבונו שבחורים ואברכים מספרים לו מה הם עוברים, את הנסיונות המרים שלהם בפגם הברית, הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן. מוהרא"ש בכה אל רבונו שפונתבים לו מכתבים והוא לא יודע מה לענות, ומוהרא"ש ראה בחלום שמוהרנ"ת כועס למה הוא קטע את השיחה שלהם, הוא רמז למוהרא"ש שלא יפרע, אבל רבונו הסתפל בחיוף גדול וסמן לרבי נתן שיתן לו לדבר, ומוהרא"ש ספר לרבונו מה קורה בדור הזה, את הנסיונות הקשים שבחורים ואברכים עוברים, נכשלים בפגמי הברית רחמנא לצלן - "מה אגיד להם? מה אכתב להם?" אמר לו רבונו: "תכתב, תכתב להם, אני אעזר לך לכתב דברים יפים", ופתאום הם נעלמו. עיין בספור באשר בנחל (חלק כא, מכתב ג' קיז).

היום בערב חנוכה קרה הגם שזכינו בדורנו לכאלה ספרים שמגלים כל כך פתוח את השם יתברך, אפילו האדם הכי ירוד והכי נמוך, אם הוא ילמד את המכתבים יואר לו; אבקש ממך אחי אהובי, חברי חמדת לבבי, תקבע לך ללמוד את הספר הקדוש אשר בנחל. מוהרא"ש אומר שפעם שבחו בפני מוהרנ"ת את הספר 'שני לוחות הברית' של השל"ה הקדוש זכותו יגן עלינו, שזה ממש כל בו, כי יש בזה הכל; דרוש, חסידות וכו', התבטא רבי נתן על ספריו 'ליקוטי הלכות':

"הספרים שלי הם הגן עדן של הקדוש ברוך הוא", כי כשלוּמדים ליקוטי הלכות מתחזקים כל כך ומרגישים בגן עדן, ומוהרא"ש סיים: "והספר אשר בנחל זה הקדוש ברוך הוא בעצמו", כי אי אפשר למצוא עוד ספר שיהיה כל כולו אלוּקות כמו הספר הזה; בכל מקום שרק פותחים את הספר, בכל מכתב ומכתב רואים את האמונה המזככת ומתחילים להתגעגע אל השם יתברך, עוד אמר מוהרא"ש: "הייתי רואה אברכים מחפשים ומחטטים בספרים למצוא איזה התחזקות; מדפדפים לכאן ומדפדפים לשם, מחפשים איפה אפשר למצוא קצת חיזוק, מחפשים מילה או רמז שעוד אפשר לחזור בתשובה, ואז החלטתי שאני אוציא כאלה ספרים שלא יצטרכו לדפדף מפה לשם, לא יצטרכו לחפש התחזקות, אלא בכל מקום בספר שרק יפתחו מיד ימצאו מה שצריך כדי להיות יהודי כשר".

היום בערב מדליקים את הנר הראשון, אצלנו המנהג ללבש את השטריימל והקפוט, נוטלים ידים, אומרים את הלשם יחוד, קוראים לכל הילדים, שכולם יראו שהאבא מדליק את הנרות הקדושים, גם מחכים שהאשה תהיה מוכנה, שהיא גם תיטול ידים, כי היא יוצאת ידי חובה בהדלקה של הפעל, ועושים את הברכות בקול רם ובשמחה, עם הנסח. בלילה הראשון מברכים שלושה ברכות ומדליקים את הנרות, אומרים הנרות הללו ושרים את הזמירות.

יושבים לכל הפחות חצי שעה ושרים את הזמירות, מדברים עם הילדים, ואם מסתכלים לתוך הנרות רואים דברים חדשים, מתחילים להבין שאין שום תכלית אחרת בעולם אלא לעבוד את השם, רק ללמוד תורה ולהתפלל, ולהקים דורות מאירים להשם יתברך.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

חנוכה שמח.

...

תדבר עם הבנות שלך על להוריד את שער הראש אחרי החתונה

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת מקץ, כ"ד כסליו, ערב חנוכה, שנת ה'תשפ"ו
לכבוד ... נרו נאיר

בהדלקת הנרות תדבר עם הבנות שלך - על המעלה של להוריד את שער הראש אחרי החתונה, עכשו כשהן עדיין קטנות - תדבר אתן, ועכשו כשאתה יושב ליד המנורה, ליד הנרות הקדושים תשוחח אתן, תספר להן כמה יפה זה כשמצייתים לצדיק ולברכות שזוכים לקבל כשמורידים את שער הראש.

תבקש גם ליד הנרות: "רבונו של עולם תעזר שהבנות שלי, הדורות אחרי - כלן יהיו קדושות, שכלן ילכו בדרך הצדיקים, שכלן יורידו את שער הראש אחרי החתונה בשמחה, ולא יתפתו מהרוחות הרעות שנושבות אצל בני ישראל"; כי שמענו כל כך הרבה ממוהרא"ש את דברי הזוהר הקדוש שבבית שלא מורידים את שער הראש תשרה עניות ודחקות, ומהבית הזה כבר לא יצאו ילדים טובים, בבית הזה לא תהיה ברכה וכו' וכו'. הזוהר הקדוש אומר (נשא קכה): 'תונבא ליתי', קלה תבוא, 'על ההוא בר נש', על האדם, 'דשבק לאנתתיה', שמרשה לאשתו, 'דתתחזי משערא דרישה לבר', שיראו את שערות ראשה. 'ודא הוא חד מאינון צניעותא דביתהא', וזה מהיסודות של בית יהודי, שלא יראו את השערות של האישה. 'ואתתא דאפיקת משערא דרישה לבר', ואישה שהולכת בגלוי ראש, 'לאתתקנא ביה', כדי להתיפות, 'גרים מסכנותא לביתא', היא גורמת שתהיה עניות בבית, 'וגרים לבנהא דלא יתחשבון בדרא', וגורמת שילדיה לא יצליחו ולא יהיו חשובים. 'וגרים מלה אחרא דשריא בביתא', כמו כן היא גורמת שהסמ"ך מ"ם והלא טוב יהיו אצלה בבית. 'מאן גרים דא', מי גורם לכל זה? 'ההוא שערא דאתחזי מרישה לבר', האישה שרואים את שערות ראשה.

ליד הנרות תבכה אל השם יתברך שלא שתף ולדורות אחריך תהיה אמונת חכמים, שיציתו לצדיקים; אם מצייתים והולכים בדרך הצדיקים לא מפסידים, חוסכים כל כך הרבה בעיות, מוהרא"ש זכרנו לברכה תמיד היה אומר: "היו יכולים לחסוך הרבה צרות ויסורים בגלל מעט השער, אבל מה לעשות שאנשים מעדיפים לסבול מאשר להסתפר".

יֵשׁ שְׂאוּמְרִים שְׁעָדֶיךָ לְחֶבֶשׁ מְטַפַּחַת וּלְהִשָּׂאָר עִם הַשְּׁעָר מֵאֲשֶׁר לְחֶבֶשׁ פָּאָה,
אֲבָל כָּל הַצְדִּיקִים מֵהַדּוֹר הַקֶּדֶם אָמְרוּ: "עָדֶיךָ לְחֶבֶשׁ פָּאָה וּלְהִסְתַּפֵּר, מֵאֲשֶׁר
לְחֶבֶשׁ עֶשֶׂר מְטַפַּחוֹת וּלְהִשָּׂאָר עִם הַשְּׁעָר".
הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.
חֲנוּכָה שְׂמִיחַ.

...

לְשִׂמְחָה אֶת כָּל הַבֵּית

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ב' פָּרֹשֶׁת מִקֵּץ, כ"ה כִּסְלִיו, א' דְּחֲנוּכָה, שְׁנַת ה'תשפ"ו
לְכָבוֹד ... נִרְוֵי נְאִיר

נִכְנָסְנוּ לִימֵי חֲנוּכָה הַמְּאִירִים, בְּחֲנוּכָה הָעֶקֶר הוּא לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַהֲשֵׁם
יִתְבָּרֵךְ עַל הַנְּסִים שֶׁהוּא עוֹשֶׂה אִתָּנוּ. כָּפִי שָׂרְבְנוּ אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק ב', סִימָן ב'),
חֲנוּכָה הוּא זְמַן שֶׁל תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂזֵהוּ שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַפֶּא -
לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, לְדַעַת שֶׁהַכֹּל זֶה הוּא וְהוּא הַכֹּל; עַל יְדֵי תּוֹדָה לַהֲשֵׁם
יִתְבָּרֵךְ מִתְקַרְבִּים אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי כַּמָּה שְׂיוֹתֵר יוֹדְעִים שֶׁהַכֹּל זֶה רַק הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּעֶצְמוֹ - כֵּן קְרוֹבִים אֵלָיו יוֹתֵר.

הָעֶקֶר תְּהִיָּה שְׂמִיחַ וּתְשִׂמְחָה אֶת כָּל הַבֵּית; הֵילָדִים אוֹהֲבִים זְמַנִּים שְׂמִיחִים,
תַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם יֹאהֲבוּ אֶת חֲנוּכָה, שֶׁהֵם יֹאהֲבוּ אֶת הַמִּצְוּוֹת.

רְאֵה לוֹמֵר תְּהִלִּים, וּתְפָרֵשׁ אֶת הַמְּלִים עַל הַמַּעֲבָרִים הָאִישִׁיִּים שְׁלֶךְ, כִּי הִבְעַל
שֵׁם טוֹב הַקְדוּשׁ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ גִּילָה שְׁלִמְעֵלָה בְּשָׂמִים מְאֹד חָשׁוּב כְּשֶׁאָדָם אוֹמֵר
תְּהִלִּים וּמְפָרֵשׁ אֶת זֶה עַל עֶצְמוֹ, וּפְעַם הִבְעַל שֵׁם טוֹב אָמַר לְתַלְמִידָיו אֲנִי רוֹצֶה
לְהִרְאוֹת לָכֶם כַּמָּה מִתּוֹקִים הֵם מִזְמוּרֵי הַתְּהִלִּים בְּשָׂמִים כְּשֶׁאוּמְרִים אֶת זֶה
בְּתַמִּימוֹת, מְבַקְשִׁים עַל כָּל מָה שְׁצָרִיכִים; הוּא אָמַר לָהֶם לַעֲצֹם עֵינַיִם וְהֵם שָׁמְעוּ
שִׁיר יָפֶה וּמִתּוֹק, מִיִּשְׁהוּ שָׁר: "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בַּעֲצַת רָשָׁעִים... רְבוּנוּ
שֶׁל עוֹלָם תַּעֲזֹר לִי, הַפְּרִיץ רוֹצֶה לְזַרֵּק אוֹתִי מֵהַדִּירָה שְׁלִי, אֵין לִי כֶסֶף לְשִׁכְרוֹת",
וְקוֹל מִתּוֹק אַחֵר שָׁר: "לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד... רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תַּעֲזֹר לִי שֶׁהַפְּרָה

שלי תחזור לתת חלב, לאחרונה לא מגיע חלב"; הם מאד החיו את נפשם לשמוע את הקולות המתוקים שהם שמעו בכזו נעימות, הפעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו אמר להם: "בשמים מסתפלים אחרת לגמרי על מזמור תהלים מאשר כאן, בשמים יש לזה חשיבות אדירה".

תן דמי חנוכה למלמדים ולמורות של הילדים שלך, ותודה להם.

השם יעזור שתצליח בכל הענינים.

חנוכה שמח.

...

אם יש חבר, זה האשה

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת מקץ, כ"ו כסליו, ב' דחנוכה, שנת ה'תשפ"ו

לכבוד ... נרו יאיר

תכבד את אשתך, רבנו הזהיר אותנו מאד לכבד את האשה. רבנו אומר (שיחות הר"ן, סימן רסד): "הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם", רבנו אמר שצריכים מאד לשמור על כבוד האשה, כי הן עוברות הרבה כאבים מצער גדול בנים, צער לידה וכו', ורבי נתן כותב (שם, סימן רסג): "ספר לי אחד שהיה משית עמו זכרוננו לברכה מענין בני הנעורים, ששכיח מאד שנעשה קלקול ביניהם ובין נשותיהם, ונפרדים זה מזה איזה זמן, ולפעמים נעשה מזה פריד לגמרי חס ושלום, אמר, שזה מעשה בעל דבר, שמניח את עצמו על זה מאד, לקלקל השלום של בני הנעורים, כדי שיתפסו במצודתו חס ושלום על ידי זה, כי הוא אורב על זה מאד, לתפסם בנעוריהם על ידי קלקול השלום בית חס ושלום, שגורם בערמומיותו לקלקל השלום שביניהם", וכך הוא לוכד אותם בעברות מלוכלכות. עזב אותך מקטנות הדעת של לרוץ עם חברים וכו', ללכת בלילה עם חברים, לברח מהבית עם חברים וכו' וכו'; המילה חבר במילון של מוהרא"ש - זה האשה, מוהרא"ש תמיד היה אומר לנו שאין חבר, אם יש חבר זה האשה; היא לא תעזב אותך, היא תשאר אתך כל ימי חייך.

תִּזְהַר מִמְּנוּלִים, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִדְבֹּר אֶתְךָ עַל דְּבָרִים אִישִׁיִּים, וְאִם אֲבָרְךָ מְנוּסָה לְהַגִּיד לְךָ תִּקְשִׁיב לִפְלוּנִי, וְתִקְשִׁיב לְאַלְמוּנִי - תִּזְהַר מִמֶּנּוּ. אֲנִי אוֹמֵר לְחֹתְנִים, אֶתְּךָ תִּרְאֶה יוֹם אַחֲרֵי הַחֲתוּנָה בְּבֵית הַכְּנָסֶת, אֵלּוּ שְׂבָאִים לְשֹׂאוֹל אוֹתְךָ דְּבָרִים אִישִׁיִּים - מִהֶם תִּבְרַח, הֵם מְנוּלִים, וְאַפִּילוֹ שֶׁהֵם לוֹבְשִׁים כְּמוֹ בְּגָדִים חֲסִידִיִּים; רַבֵּנוּ כָּכָר אָמַר עַל הַשְּׂרוּוֹלִים הֶרְחַבִּים שֶׁנִּשְׁפָּכוֹת מִזֶּה טוֹמְאָה, כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת.

תִּזְהַר מִמִּי שֶׁמְדַבֵּר אֶתְךָ עַל דְּבָרִים אִישִׁיִּים שֶׁל בֵּינוּ לְבִינָה, זֶה לֹא דְּבָרִים שֶׁמְדַבְּרִים בֵּין חֲבֵרִים, וְאַפִּילוֹ שֶׁנִּרְאֶה שְׁמִישָׁהּ רוֹצֶה לַעְזוֹר לְךָ וְכו' - תִּזְהַר; לְךָ אֵל הַתּוֹרָה, לְךָ אֵל הָרֵב שְׁלֹךְ, לְךָ אֵל הַמּוֹרָה דֶּרֶךְ שְׁלֹךְ; אוֹתוֹ תִּשְׁאַל. בְּפֶרֶט לְאַחֲרֹנָה שֵׁשׁ שְׁגָעוֹן חָדָשׁ, כָּל טִיפֶשׁ נוֹתֵן עֲצוֹת וַיֵּשׁ לוֹ דַּעוֹת אִיךָ צָרִיךְ לִהְיוֹת הַשְּׁלוֹם בֵּית, וְאַבְרָכִים כָּלִי שְׁכָל רוֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם עַד שֹׂאוֹל תַּחֲתִית; שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִגִּיד לְךָ 'תִּקְשִׁיב לִפְלוּנִי אֶלְמוּנִי'; זְכוּר הַזִּהְרָתִיךָ.

הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

חֲנוּכָה שְׁמַח.

...

תִּשְׁאָר אֶצֶל רַבֵּנוּ, תִּתְאַחַז וְתִחְזִיק מִעֲמִיד

בְּעֶזְרַת ה' יִתְפָּרֵךְ - יוֹם ד' פֶּרֶשַׁת מִקֵּץ, כ"ז כֶּסֶלִיו, ג' דְּחֲנוּכָה, שְׁנַת ה'תשפ"ו

לְכָבוֹד ... גִּירוֹ יָאִיר

עֲכָשׁוּ בְּחֲנוּכָה גַם תּוֹדָה וְגַם לְבָקֵשׁ עַל זֶה שֶׁהִתְקַרְבְּתָּ אֶל צַדִּיק הָאֱמֵת, אֵל רַבֵּנוּ ז"ל - שֶׁמִּנְקָה אוֹתְךָ מִכָּל הַבּוֹץ, וְגַם תִּבְקֶשׁ הִרְבֵּה מִהַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ שֶׁלֹא תַעֲזֹב אֶת הַצַּדִּיק.

מוֹהֲרָא"ש אוֹמֵר כְּשֶׁאוֹמְרִים אֶת הַמְּזִמּוֹר "מְזִמּוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד", בְּמִלִּים: "אֵלֶיךָ ה' אֶקְרָא וְאֵל ה' אֶתְחַנֵּן" - צָרִיכִים לְבָקֵשׁ הִרְבֵּה מְאֹד עַל הַפֶּרֶט הַזֶּה, שֶׁיִּזְכְּרוּ מִה הַצַּדִּיק עָשָׂה אֵתִי, שֶׁהוּא כָּל כֵּךְ מָסַר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְהֵבִיא אוֹתִי אֶל הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, שֶׁלֹא אָפַל לְקַלְפֶּת יָנֹן, חֲכָמַת הַטֶּבַע, שְׂרוּצִים לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אֶת הַצַּדִּיק שֵׁשׁ לוֹ אֶת הַכֹּחַ לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִחֲטָמָאוֹת הַכִּי גְדוּלוֹת וּמִהִזְהָמוֹת

הכי גדולות, וכשאומרים "מה בצע בדמי בְּרִדְתִּי אֶל שַׁחַת, הַיּוֹדֵךְ עֹפֵר הַיָּגִיד אֶמְתֵּךְ" - שִׁיכְכוּ שְׁלֹא יִהְיוּ לָנוּ קְשִׁיּוֹת עַל הַצְדִּיק, שֶׁנֶּזְכָּר מִי אֲנַחְנוּ בְּאַמֶּת, כִּמָּה פִּגְמָנוּ, כִּמָּה אָנוּ רְחוּקִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי אֵיךְ אֶפְשָׁר בְּכָלֵל לְהִבִּין אֶת הַצְדִּיק.

אָחִי, אִם כָּכָר עֲבַרְתָּ עַל הַכֹּל עַד עַכְשָׁו - אֵל תַּעֲזֹב אֶת הַדֶּרֶךְ הַקְדוּשָׁה, תִּשְׁאַר אֶצְל רַבֵּנוּ, תִּתְאַחֵז וְתִתְחַזֵּק מֵעַמָּד, רַבֵּנוּ יָבִיא אוֹתְךָ לְמָקוֹם הַכִּי גְבוּהָ, כְּפִי שֶׁהוּא אָמַר (חֲזִי מוֹתֵרָן, סִימָן שֵׁנִי): "עַל שְׁנֵי כְּתוּבֹת אֲנָשִׁים יֵשׁ לִי רַחֲמָנוּת גְּדוּל עֲלֵיהֶם, עַל אֱלוֹ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלַי וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים, וְעַל אֱלוֹ הַמְקַרְבִּים אֵלַי וְאֵינָם מְקִימִים אֶת דְּבָרִי. כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיִּהְיֶה עֵת בָּעֵת שֶׁיִּהְיֶה הָאָדָם מֵנַח עַל הָאָרֶץ עִם רַגְלָיו אֶל הַדָּלֶת אֲזַי יִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ הַיָּטִב וְיִתְחַרֵּט מְאֹד מְאֹד עַל שֶׁלֹּא זָכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלַי, אוֹ שֶׁלֹּא קִיָּם אֶת דְּבָרִי. כִּי אֲזַי יִדְעוּ שֶׁאִם הָיוּ מְקַרְבִּים אֵלַי וְמְקִימִים אֶת דְּבָרִי לֹא הָיָה שׁוּם דְּרָגָא בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא הָיִיתִי מְבִיאָם לְאוֹתָהּ הַמְדֻרָּגָה. אָכֵל לֹא יוֹעִיל אֲזַי".

הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנָנִים.

חֲנוּכָּה שְׂמַח.

...

מָסוֹר לְגַמְרֵי אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ה' פְּרַשַׁת מִקֵּץ, כ"ח כֶּסֶלִיו, ד' דְּחֲנוּכָּה, שְׁנַת ה'תשפ"ו
לְכָבוֹד ... גִּרוּ יְאִיר

אִם אַתָּה רוֹצֶה לְזַכּוֹת לִימֵי חֲנוּכָּה פִּימִים זֶה יְכוּל לְקִרְוֹת רַק אִם אַתָּה מוֹסֵר אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי לְפִי גוֹדֵל הַקְדוּשָׁה שֶׁל הַיָּמִים מִתְמַקְּדִים הֲלֹא טוֹב לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּכַעַס וּמַחְלֻקוֹת; רַבֵּנוּ אוֹמֵר (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן ב'): "וְדַרְכֵי כְּשָׁבָא הַיּוֹם, אֲנִי מוֹסֵר כָּל הַתְּנוּעוֹת שְׁלִי, וְשֶׁל בְּנֵי, וְהַתְּלוּיִים בִּי, עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל כְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה טוֹב מְאֹד", כֵּן אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת רְגוּעִים שְׁכָל מֵה שְׂמִתְנַהֵל, כָּל מֵה שֶׁקוֹרָה - זֶה כְּמוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֶה.

בְּמִיָּחָד כְּשֶׁמְגִיעִים יָמִים קְדוּשִׁים צְרִיכִים יוֹתֵר לְדַעַת אֶת זֶה, אֶת הָעֲנָנִים שֶׁל

למסר להשם יתברך את כל היום. רבנו ממשיך ואומר שם: "וכן כשמיגע שבת או יום טוב, אזי אני מוסר כל ההתנהגות וכל הענינים והתנועות של אותו השבת או היום טוב להשם יתברך, שיהיה הכל כרצונו יתברך, ואזי, איך שמתנהג באותו השבת ויום טוב, שוב אינו חושב וחושש כלל שפא לא יצא ידי חובה בהנהגת קדשת אותו היום, מאחר שפכר מסר הכל להשם יתברך, וסמך עליו יתברך לבד".

היום פערב מדליקים את הנר החמישי, מוהרא"ש בקש מהתלמידים ביבנאל שפכל שנה פנר החמישי יערכו סעודה, להודות להשם יתברך שעדין נשאנו אצל הצדיק, לא עזבנו ונהיגנו מהמתנגדים, מהחולקים; פמה אנחנו צריכים להודות להשם יתברך שאנחנו אצל רבנו פחדר היכל הקודש.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

חנוכה שמח.

...

בערות השם יתברך

עצתו אמונה

כ"א

בתפלה גם חמץ יכול לדלוף

כל הילדים שרים: "ספורים לילדים, ללמוד איך להיות יהודים פשרים, בעיקר לדבר מצדיקים, ככה על השם חושבים".

למה היא בוכה? מפחד לראות אמא בוכה, אולי מישהו העליב אותה? אולי כואב לה הראש...? תראו, היא הולכת אל אביה הצדיק הגדול רבי חנינא בן דוסא; הבה נשמע מה קורה כאן.

"אבא... אבא..." היא מתפצחת, "בן בתי, במה אני יכול לעזור לך? למה את בוכה?" שואל האבא, והיא אומרת: "הדלקתי את גרות השבת הקדושים, רציתי להכניס בפמוטים שמן זית, וקרטה טעות, זה התחלף בחמץ, עכשו אחרי שהדלקתי את הגרות אני מריחה כאן את הריח הרע של החמץ, וחמץ לא דולק יותר מכמה

אִי וְאִבּוֹי, הַנְּרוֹת לֹא יִכְלּוּ לְדָלוּק

דקות, עכשו יהיה חושך בבית, אני רוצה שגרות השבת
היפים שלי ידלקו עד אחרי הסעודה, אוי ואבוי... אוי
ואבוי..."

הצדיק הקדוש רבי חנינא בן דוסא אומר לה: "בתי
אל תפחד, אל תהיי שבורה, אנחנו יכולים לבקש
מהשם יתברך שיעשה גם שהחמץ ידלק, כי מי שעושה
ששמן ידלק יעשה שחמץ ידלק... הבה נבקש ביחד
"רבונו של עולם, תעזר שגרות השבת ידלקו, שהם לא
יכבו, וכמו שעשית את טבע העולם ששמן זית - דולק,
כך תעזר לנו שידלקו גרות השבת מחמץ, שתהיה לנו
סעודת שבת שמחה ויפה".

ילדים קרה גם, הגרות דלקו, הם דלקו במשך כל
הסעודה, גם בשבת בבקר כשקמו עוד דלקו הגרות,
הם דלקו עד מוצאי שבת, לקחו מהגרות האלו אש כדי
להדליק את נר ההבדלה.

ילדים יקרים אנחנו לומדים מהספור שאפשר לבקש
מהשם יתברך כל דבר, אפילו דברים שגוראים שהם לא
יכולים לקרות; צריכים להאמין בתפלה, ואם מבקשים
ומאמינים בתפלה - רואים נסים.